

Turističko-geografska obilježja kulturnog turizma Japana

Broz, Iva

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:712710>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-12**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma

«Dr. Mijo Mirković»

IVA BROZ

TURISTIČKO – GEOGRAFSKA OBILJEŽJA KULTURNOG TURIZMA JAPANA

Završni rad

Pula, 2022.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma

«Dr. Mijo Mirković»

IVA BROZ

TURISTIČKO – GEOGRAFSKA OBILJEŽJA KULTURNOG TURIZMA JAPANA

Završni rad

JMBAG: 0303091398

STUDIJSKI SMJER: Kultura i turizam

PREDMET: Turistička geografija svijeta

MENTOR: doc. dr. sc. Nikola Vojnović

Pula, rujan 2022.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Iva Broz, kandidatkinja za prvostupnicu Kulture i turizma ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

Iva Broz

U Puli, 27. rujna 2022. godine

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, Iva Broz dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom Turističko-geografska obilježja kulturnog turizma Japana koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, 27.rujna 2022. godine

Potpis

Iva Broz

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ	3
2.1. Opća obilježja geografskog položaja.....	3
2.2. Prometno – geografski položaj i prometna povezanost.....	3
2.3. Turističko – geografski položaj	4
2. OBILJEŽJA PRIRODNE ATRAKCIJSKE OSNOVE	5
3.1. Klima	5
3.2. Reljef.....	7
3.3. Biljni i životinjski svijet	9
3.4. More i voda na kopnu	11
3.5. Zaštićena prirodna područja	15
3.5.1. Nacionalni park Nikko	16
3.5.2. Nacionalni park Akan- Mashu.....	17
3.5.3. Nacionalni park TowadaHachimantai	17
3.5.4. Nacionalni park IseShima	18
4. ANTROPOGENA ATRAKCIJASKA OSNOVA.....	19
4.1. Odabrane muzejske ustanove	19
4.2. Kulturno- Povijesni spomenici	22
4.3. Manifestacije na međunarodnoj bazi.....	23
4.4. Gastronomija	24
4.5. Kulturno nasljeđe Japana.....	26
4.6. Kulturni običaji i tradicije Japana.....	29
5. KULTURNI TURIZAM	30
5.1. Pojmovno određenje kulturnog turizma	31
5.2. Kulturno- turistička ponuda pojedinih destinacija	34
6. TURISTIČKI POKAZATELJI	35
6.1. Oblici kapaciteta	36
6.2. Turistički dolasci i noćenja.....	38
7. Zaključak.....	41
POPIS PRILOGA.....	44

POPIS SLIKA	44
SAŽETAK.....	46
SUMMARY	47

1. UVOD

Ovaj završni rad svoj naglasak pronalazi na turističko – geografskim obilježjima kulturnog turizma Japana. Japan je otočna država koja se smjestila u istočnoj Aziji, na području između Tihog oceana koji je na jugoistoku te samog Japanskog mora koji se nalazi na sjeverozapadu. Razlog pisanja o ovoj temi je želja za većim poznavanjem o položaju ove države te povezivanje i bolje upoznavanje kulture i turizma Japana. Osim bogate kulture i turizma, u ovom radu važno je i spomenuti da je Japan smješten na četiri velika i nekoliko tisuća manjih otoka. Samo more i otoci koji okružuju Japan, izuzetno su važni za ovu zemlju kao jedan izvor bioloških, mineralnih i energetske resursa.

Svrha pisanja ovog rada je istražiti turističko geografska obilježja Japana te upravo na to možemo i nadovezati sami cilj pisanja završnog rada a to je prikazati bogatu kulturu kroz prikaz i objašnjenje razvoja kulturnog turizma Japana. Japan ima fascinantnu i višestruku i različitu kulturu, s jedne strane je prožeta je najdubljim tradicijama koje datiraju tisućama godina unazad dok s druge strane, to je društvo koje je u stalnom stanju brzog kretanja, sa stalnim promjenama mode i tehnološkim razvojem koji neprestano pomiče granice nečeg mogućeg i drugačijeg. Japan je širom svijeta poznat kao nacija koje je prožeta kulturom koja spaja tradiciju i modernost. Tisuće godina povijesti izolirane zemlje omogućilo je Japanu da prođe kroz različite kulturne evolucije u samoći, stvarajući jednu doista jedinstvenu tradicionalnu kulturu. Kako su veze s drugim zemljama kroz godine rasle, japanska tradicija bila je pod utjecajem te se izmijenila kako bi se uspjela stvoriti jedinstvena kultura poznatog modernog Japana, prepoznata u kombinaciji tradicije s najnovijom tehnologijom i umjetnošću koji su uspjeli zadiviti ostatak svijeta. **Hipoteza** postavljena za istraživanje ovog rada glasi, Japan raspolaže svim potrebnim resursima (antropogenim, prirodnim, kulturno povijesnim) za razvoj destinacije kulturnog turizma.

Završni rad se sastoji od uvoda nakon kojeg slijede pet glavna poglavlja zajedno sa pod poglavljima te na posljetku i zaključak kojeg vode literatura, popis priloga te sažetak. U prvom poglavlju prikazan je i objašnjen geografski položaj Japana, prometno geografski položaj i prometna povezanost te turističko geografski položaj. Drugo poglavlje sastoji se od obilježja prirodnih atrakcijskih osnova Japana koje uključuju klimu, reljef, biljni i životinjski svijet, nacionalne parkove, more i vode na kopnu. Zatim treće poglavlje epredstavlja antropogene atrakcijske osnove Japana u kojem su predstavljeni muzeji, kulturno povijesni spomenici, manifestacije, gastronomija, kulturno nasljeđe, kulturni običaji te tradicije. Četvrto poglavlje

govori o kulturnom turizmu te njegovom pojmovnom određenju i kulturno turističkim ponudama pojedinih destinacija. U petom poglavlju govorimo o kulturnom turizmu Japana te u šestom o turističkim pokazateljima Japana, turističkim dolascima i noćenjima i smještajnim kapacitetima koji prevladavaju. Zatim slijede zaključak, popis literature i popis priloga.

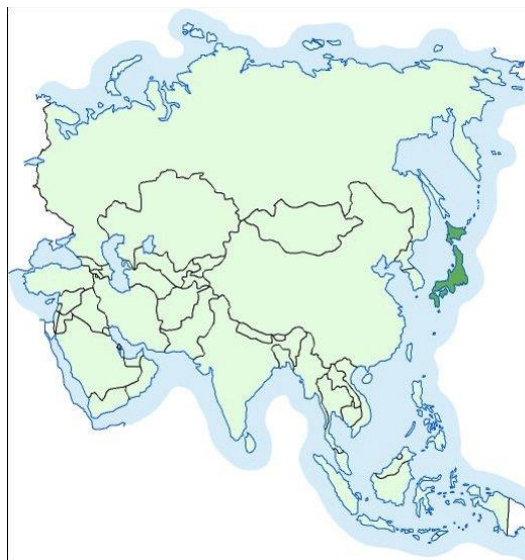
Svrha i cilj ovog završnog rada su analizirati i prikazati turističko geografska obilježja Japana sa naglaskom na kulturni turizam. Prilikom izrade ovoga rada pretežno je korištena metoda deskripcije te induktivno deduktivna metoda. Za izradu rada korištena je stručna literatura te druga tiskana literatura i službeni internetski izvori.

1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ

U ovom dijelu završnog rada, biti će objašnjena opća obilježja geografskog položaja Japana, isto tako fokus će biti na prometno- geografskom položaju te prometnoj povezanosti. Za kraj poglavlja biti će riječ o turističko – geografskom položaju Japana.

2.1. Opća obilježja geografskog položaja

Japan je otočna država koja se nalazi u istočnoj Aziji između Tihog oceana i Japanskog mora. Sama država sastoji se od četiri velika otoka, Hokkaido, Honshu, Shikoku i Kyushu te tisuće manjih otoka i otočića koji se protežu do 3200 kilometara. Veći broj manjih otoka okružuje ova četiri navedena, kao i grupe udaljenih otoka Okinawa i Ryukyu. Najsjeverniji otok Japana je Hokkaido, čiji je najviši vrh Asaki od 2290 metara. Najveći otok Japana Honshu je sedmi po veličini otok u svijetu i drugi po naseljenosti. Najmanji otok i najnaseljeniji je Shikoku te na kraju Kyushu koji je najjužniji dio Japana. Japan se nalazi preko puta Rusije, Koreje i Kine. Planine i brda prekrivaju većinski dio zemlje. Uz obalu se prostiru uske ravnice, a većina stanovništva Japana živi u obalnim ravnicama (Nations Encyclopedia, 2022).

Slika 1. Geografski položaj Japana
(Izvor: <https://enciklopedija.hr/>, 2022)

2.2. Prometno – geografski položaj i prometna povezanost

Ono što je poznato je da Japan ima dobro razvijenu prometnu mrežu. Upravo zbog jako aktivnih međuodnosa, ima najveću gospodarsku flotu u svijetu. Između Tokyja i Yokohame, 1872. godine, u Japanu se izgradila prva željeznica, tj. željeznička pruga te se od tada sami željeznički promet postupno i ubrzano razvija. Tada su najveći otoci bili povezani podmorskim željezničkim i cestovnim tunelima. Željeznička mreža Japana proteže se do 26 435 km te sami željeznički promet dominira u domaćem putničkom prijevozu dok se u prijevozu robe više korisnim pokazao cestovni promet.

Sami otok Honshu direktno je povezan putem podmorskih cestovnih i željezničkih tunela s otocima i Hokkaido, a mostovima s otocima Kyushu, Shikoku i sustav mostova Nishiseto. Putem zračnih linija, Japan je spojen sa svim zračnim lukama u svijetu. Glavne međunarodne luke koje se moraju navesti su Tokyo, Osaka, Nagoya, Fukuoka i Sapporo. S druge strane Japana ima i luke od kojih su od najvećeg značenja luka Tokyjski zaljev čije su glavne luke Yokohama i Tokyo, zaljev Osaka čije su glavne luke Kobe i Osaka te zaljev Ise čija je glavna luka Nagoya).

2.3. Turističko – geografski položaj

Honshu regija je najnaseljenija i najrazvijenija regija Japana. Honshu kao najveća i najvažnija regija Japana zbog glavne destinacije, Tokyo, jedan od najvećih svjetskih gradova, koji turiste privlači modernom arhitekturom, dinamičnim načinom života te velikim brojem manifestacija i muzeja. Osim Tokya najposjećenija je jer se tamo nalaze i smješteni su najposjećeniji gradovi Japana, a to su osim navedenog Tokya, Yokohama, Osaka, Nagoya i Kyoto.

Prirodnu atraktivnost ove regije dodatno povećava japanska sveta planina Fuji. Upravo iz tih navedenih razloga turizam se najviše razvija u regiji Honshu. Hokkaido regija poznatija je zbog hladnije i svježije klime koja turiste privlači tijekom hladnog dijela godine. Razvijen je zimski sportsko – rekreacijski turizam. Otok Shikoku turistički je važan zbog vjerskog turizma. Na otoku se nalazi oko 200 hramova (Curić i dr., 2013).

2. OBILJEŽJA PRIRODNE ATRAKCIJSKE OSNOVE

U ovom poglavlju biti će riječi o nekim obilježjima prirodnih atrakcijskih osnova Japana. Detaljnije će se pojasniti klima, reljef, biljni i životinjski svijet, nacionalni parkovi, more, rijeke te najvažniji otoci koji obiluju Japanom.

3.1. Klima

Klima je jedan od temeljnih elemenata prirodne osnove koja čini geografski prostor. Prema tome, klimu možemo definirati kao neko prosječno stanje atmosfere u određeno vrijeme te na određenom mjestu. Isto tako, možemo ju definirati i kao ukupnost svih vremenskih prilika nad nekim mjestom ili područjem Zemljine površine u određenom razdoblju. Jednu od najpoznatijih podjela klime donio je Koppen, pa je prema tome i zovemo Koppenova klasifikacija klime. Ono što znamo je da je Koppen stvorio pet klimatskih razreda u koje je razvrstao sve klime svijeta. Pod klimatski razred A definirao je i svrstao kišne klime, zatim pod razred B suhe klime u C razred svrstao je umjereno tople kišne klime, D razred snježno- šumske (borealne) klime i na kraju posljednji E razred u koje je svrstao snježne klime (Hrvatska enciklopedija, 2021).

Japan prema Koppenovoj klasifikaciji klime ima vlažnu suptropsku klimu, tip Cfa. Ova se klima najviše javlja na istočnim obalama i istočnim stranama kontinenata. Ona za razliku od suhe ljetne mediteranske klime, ima topli i mokar tok iz tropskog područja koji iz tog razloga stvara ljetne mjesece tople i vlažne uvjete. Klima Japana je hladna na sjeveru, gdje zimi prevladavaju snijeg i led, umjerena u središnjim predjelima, a gotovo tropska na malim južnim otocima. Kiše su obilne gotovo posvuda, a između ljeta i jeseni zemlju pogađaju obilne kiše i tajfuni.

Klima Japana znatno je pod utjecajem monsunske cirkulacije što znači da zimi na nju djeluju hladna strujanja sa sjeverozapada, dok ljeti prevladava vlažna strujanja tropskog podrijetla. U većem dijelu Japana ljeto je poznato kao najkišovitije godišnje doba. Postoje dva najkišovitija razdoblja. Kišna sezona koja počinje s "Baiu kišama" ili "kišama šljiva" u razdoblju od 15. lipnja do 15. srpnja, koje su obilne i bitne za poznati uzgoj riže, posebno na jugu gdje je lipanj prepoznat i zabilježen kao najkišovitiji mjesec u godini.

Najkišovitija područja, gdje godišnja količina padalina premašuje 2000 milimetara, su središnji zapadni dio otoka Honshu, gdje su oborine obilne čak i zimi zbog sjeverozapadnog

monsuna, poluotok Kii, gdje ljetni monsun je zapravo izraženiji, također unutrašnjost i južna područja Shikokua i središnje-južni dio Kyushua, na koje također utječe ljetni monsun. Područje s najmanje kiše je najsjeverniji dio Hokkaida, gdje oborine padaju ispod 1000 mm godišnje, kako zbog hladne zime, tako i zbog smanjenog utjecaja ljetnog monsuna. Prosječne godišnje temperature jako variraju, u rasponu od 8°C na Hokkaidu do 22°C na Okinawi. Vrh planine Fuji konstantno je prekriven snijegom tijekom cijele godine. U jesen se na prijelazu iz ljetnog monsuna u zimu često se pojavljuju tajfuni koji pogađaju jug obale Japana gdje su posljedice često velike i katastrofalne (World Book, 2009).

Tablica 1. Prosječne temperature glavnog grada Tokya po mjesecima (1991.-2020).

Mjesec	Min. (°C)	Max (°C)	Srednja vrijednost (°C)	Min. (°F)	Maks. (°F)	Srednja vrijednost (°F)
siječnja	2.1	10	6.1	36	50	42.9
veljača	2.6	10.8	6.7	37	51	44.1
ožujak	5.4	13.9	9.7	42	57	49.5
travanj	10.4	19.1	14.7	51	66	58.5
svibanj	15.3	23.5	19.4	60	74	66.9
lipanj	19.2	26	22.6	66	79	72.6
srpanj	23.1	30	26.6	74	86	79.8
kolovoz	24.3	31.4	27.9	76	89	82.2
rujan	20.8	27.6	24.2	70	82	75.6
listopad	15.3	22.2	18.7	59	72	65.7
studeni	9.6	17.1	13.3	49	63	56
prosinač	4.5	12.4	8.4	40	54	47.2
Godina	12.8	20.4	16.55	55	68.7	62

Izvor: (<https://www.climatestravel.com/>, 2022)

U Tokyu godišnje padne 1600 mm kiše. Zbog svog položaja koji ukazuje na to da leži na jugoistočnoj strani, zaštićen je od zimskog monsuna što rezultira zimom kao definitivno najsušnijom sezonom. U ostalim godišnjim dobima ima dosta kiše, s maksimumom u rujnu i listopadu. Na istočnoj strani Tokya, zima je postotno najsunčanije godišnje doba, s obzirom da su dani kraći, dok u ostalim godišnjim dobima, oblačnija i kišovitija gdje količina sunca nije velika.

Tablica 2. Prosječna količina padalina u Tokyu po mjesecima

Mjesec	Milimetri	Inči	dana
siječnja	60	2.4	5
veljača	55	2.2	6
ožujak	115	4.5	10
travanj	135	5.3	11
svibanj	140	5.5	11
lipanj	170	6.7	13
srpanj	155	6.1	12
kolovoz	155	6.1	9
rujan	225	8.9	12
listopad	235	9.3	12
studeni	95	3.7	8
prosinac	60	2.4	6
Godina	1600	63	11

Izvor: (Izvor: <https://www.climatestotravel.com/>, 2022)

3.2. Reljef

Ono što je značajno kod reljefa Japana je to da 61% površine zauzimaju planine. Na već navedenim otocima Hokkaido, Honshu i Kyushu nalaze se lanci mlađeg nabranoga gorja od sjevera prema jugu, a na otoku Shikoku i u južnom dijelu otoka Honshu od zapada prema istoku. Ravnice se sastoje od uskih riječnih dolina i malih kotlina međusobno odijeljenih planinama. Neke od najvećih nizina su Kanto, Echigo i Nobi na Honshuu i Ishikari na Hokkaidu. Sami otoci najvećim dijelom građeni su od paleozojskih eruptivnih stijena, koje su većinski prekrivene tercijskim sedimentima, a doline pleistocenskim i holocenskim nanosima.

Kao posljedica samog položaja Japana, a to je zapadno od dubokomorskih jaraka, Japan postaje geološki vrlo nestabilno područje. Razlog tome su podvlačenja filipinske i tihooceanske ploče pod euroazijsku lito sfernu ploču. Vulkanska i seizmička aktivnost vrlo je intenzivna zbog jakih tektonskih pokreta u prošlosti i sadašnjosti. U Japanu postoji oko 80 aktivnih vulkana i mnogo ugaslih vulkana, kao i veliki broj mineralnih i toplih izvora. Tu su i mnogi podvodni vulkani. Glavni dio japanskog arhipelaga odvojen je od azijskog kopna Japanskim

morem, a južni dio arhipelaga odvojen je Istočnim morem. Otok Honshu udaljen je 300 kilometara od Sibira u Rusiji, a otok Kyushu oko 100 kilometara od obale Južne Koreje (World Book, 2009).

Hokkaido je najsjeverniji japanski otok. Zbog svoje hladnije i svježije klime, ima mogućnosti privlačenja turista tijekom hladnijeg i toplog vremena. Naime, u hladnijem dijelu kao što je već navedeno razvija se zimski sportsko- rekreacijski turizam. Glavno središte ovog otoka je Sapporo, koji je najveći grad u kojemu su se 1972. godine organizirale Zimske olimpijske igre, a održavana su i međunarodna natjecanja u skijanju. Sapporo je poznat i po jednoj glasovitoj priredbi koja privlači velik broj turista i posjetitelja. Održava se svake godine u veljači pod nazivom Snježni festival u Sapporu i tijekom nje umjetnici u parkovima i na gradskim ulicama izrađuju skulpture od leda. S druge strane, svježija ljeta s ugodnim temperaturama privlače pretežno domaće turiste, koji dolaze iz drugih dijelova zemlje u potrazi za osvježanjem. Na otoku su važna i termalna središta, ali i šest nacionalnih parkova, od kojih je Shiretoko pod zaštitom UNESCO-a. Veliku posjećenost bilježe i nacionalni parkovi Shikotsu, Daisetsuzan i Akan (Curić i dr., 2013).

Otok Honshu je najvažnija japanska turistička regija gdje se upisuju najveći broj međunarodnih turističkih dolazaka. Najvažnija je istočna, pacifička obala i to njezin južni i središnji dio. Osim toga, ono je i najveći i najnaseljeniji japanski otok. Glavna destinacija ovog otoka je upravo Tokyo. Grad je smješten u prostranom zaljevu, obale koje su gotovo potpuno urbanizirane. Ono što ovaj zaljev čini dodatno atraktivnim je sveta planina Fuji.

Slika 5. Sveta planina Fuji
(Izvor: <https://enciklopedija.hr/>, 2022)

U južnom primorskom dijelu glavnu ulogu u turističkom razvoju ima Kyoto, bivša prijestolnica u kojoj je sačuvana carska palača i velik broj hramova, a u gradu ima i mnogo muzeja. Nara je grad u kojem se nalazi kompleks hramova i arheoloških ostataka pod zaštitom UNESCO-a. Obližnji grad Ikaruga važan je zbog kompleksa starih budističkih hramova, također je pod zaštitom UNESCO-a. Grad Kobe koji se nalazi u neposrednoj blizini Kyotam središte je termalnog turizma. Hiroshima svoju turističku važnost ima zbog memorijalnog centra koji budi uspomene na tragičan događaj kada je bačena atomska bomba. Otok Shikoku je turistički važan upravo radi vjerskog turizma. Na samom otoku nalazi se oko 200 hramova, od kojih je malo manje od pola uključeno u hodočašće. Kulturno povijesne spomenike u turističkom razvoju najviše iskorištava grad Uwajima.

Shikoku se odlikuje dinamičnim reljefom, zbog čega ima razne geomorfološke atrakcije, od kojih se posebno ističu razvedena obala, a u unutrašnjosti dolina Iya. Planina Ishizuchi, uz prirodnu atraktivnost, posjećena je i zbog mnogih svetišta koji obiluju. Otočje Ryukyu spada pod najjužniju japansku turističku regiju. S obzirom da je smješteno u tropskom pojasu, koristi se prirodnim uvjetima za razvoj upravo kupališnog turizma, koje je i najvažniji oblik turističke ponude u regiji. U turističkog pogledu je najvažniji otok Okinawa. Njegov se sjeverni dio primarno oslanja na razvoj kupališnog turizma, a južni na valorizaciju kulturno povijesnih spomenika (Curić i dr., 2013).

3.3. Biljni i životinjski svijet

Jedinstveni geografski položaj Japana i složeni prirodni klimatski čimbenici čine ove otoke neplodnom zemljom. Oko 60% kopna Japana prekriveno je šumama. Na otoku postoji oko 2750 vrsta biljaka, od čega 168 vrsta drveća. Unatoč kompaktnom teritoriju, klima u zemlji nije jedinstvena. Otok je obilježen tropskim, subtropskim i umjerenim geografskim širinama biljnih vrsta. Japanska flora i fauna dugo je bila izolirana od kopna. To je dovelo do nekih razlika u evoluciji vrsta (Nations Encyclopedia, 2022).

Biljni svijet Hokkaida karakteriziraju planinske četinjače (jela, smreka i ariš) na visokim nadmorskim visinama i miješano sjeverno tvrdo drvo (hrast, javor, lipa, breza, jasen, brijest i orah) na nižim nadmorskim visinama. Prizemna flora uključuje biljke zajedničke Euroaziji i

Sjevernoj Americi. Honshu podržava bogatstvo umjerene flore. Česti četinjači su čempres, bor suncobran, kukuta, tisa i bijeli bor. U nizinama postoje živa stabla hrasta i kamfora te mješavina bambusa i tvrdog drveća. Crni bor i crveni bor tvore tipično rastinje u pješčanim nizinama i primorju. Shikoku i Kyushu poznati su po svojoj zimzelenoj vegetaciji. Šećerna trska i agrumi nalaze se u ograničenim nizinskim područjima, s lisnatim drvećem u nižim visinama i mješavinom zimzelenog i listopadnog drveća u višim. Po svim ovim otocima raskošno raste bambus. Vlažne tropske šume tipične su za otočje Ryukyu. Iz perspektive oblika drveća, uobičajeni su sljedeći: palme, cikasi, banjani itd. U planinama ima brasa i jele. Mnogi otoci vinove loze i epifita, kojima dominiraju paprati. Hokkaido ima najviše crnogoričnih šuma. U njima dominiraju hrast, bukva, kesten, javor, lipa, jasen, grab i druge drvenaste biljke. Iznad određene razine mora na Hokkaidu, ova biljna zajednica zamjenjuje jele i smreke miješanim bambusom. Dio vrha planine izvan šumskog područja. Sudjelovali su u posebnim biljnim zajednicama, među kojima su puzavi cedrovi, vrijesci itd. Ako postoji biljka koja najbolje predstavlja Japan, to je sakura (drvo trešnje).

Sakura je najpoznatiji naziv za cvjetove japanske trešnje, a u Japanu se smatraju nacionalnim cvijetom. Zabranjeno je branje i takvi postupci se strogo kažnjavaju. Njihov životni vijek je vrlo kratak, u prosjeku dva tjedna. Broj endema na otoku je 40%. Također, različiti oblici su vrlo niski u usporedbi s kontinentalnom Azijom. Evolucija vrsta dovela je do degradacije organizama koji pripadaju japanskoj podvrsti. Raznolikost faune zemlje posljedica je prisutnosti različitih prirodnih područja na njenom teritoriju. Zbog ograničenosti prostora i naselja, utjecaj čovjeka na floru i faunu japanskog svijeta vrlo je velik. Nizinske šume su smanjene i stvoreno je poljoprivredno zemljište (Nations Encyclopedia, 2022).

Fauna japanskog arhipelaga je siromašnija od kopna. Ali je također bogat endemskim i reliktnim vrstama. Japan je sačuvaao 270 vrsta sisavaca. Čak osam stotina vrsta ptica i više od stotinu vrsta gmazova. U morima obitavaju brojni mekušci i ribe. Životinje koje su naselile zemlju prilagođene su za život u planinskim šumama. Hokaido je poznat po smeđim medvjedima. Smeđi medvjed pripada najvećim japanskim grabežljivcima. Može se pronaći vuk, lisica, rakunski pas i azijski jazavac i vjeverica. Slična je fauna karakteristična za otok Honshu. Ovdje samo nema velikih smeđih medvjeda i krzna. Ali postoji jedinstveni endem - divovski salamander. Dužina ovog vodozemca je gotovo 1,5 m. U maloj količini, divovski salamanderi nalaze se i na otocima Kyushu i Shikoku. Važno je napomenuti da je ovo najveći vodozemac na Zemlji. Endemična bengalska mačka i endemska japanska sabela žive na otoku Tsushima. Osim toga, jazavac i hermelin su česti. Predstavnici životinjskog svijeta Japana su sony, leteće lisice, pjegavi jeleni i japanski serow, leteće vjeverice i zečevi. Međutim, nekoliko vrsta zečeva

su endemske (japanski i alpinistički). Penjački zec općenito živi samo na dva otočića, Amamioshima i Tokunoshima. Od grabežljivaca u Japanu česti su Steller-ovi morski orlovi, zlatni orlovi, goshawksi, zmija-eaters, sove i sove. Veliki brojevi uključuju guske, patke, labudove i rode. Mnoge morske i šumske ptice. Na japanskim otocima ima mnogo kornjača, guštera i zmija od kojih su poznatije mekana kornjača i glavatica (Nations Encyclopedia, 2022).

3.4. More i voda na kopnu

Japan je svoj položaj pronašao između Tihog oceana na jugoistoku i Japanskoga mora na sjeverozapadu. Japansko more, poznato i kao Istočno more, između Japanskih otoka, Korejskih poluotoka je Tihooceansko rubno more između Rusije i Sahalina koje pokriva područje od približno 1.000.000 četvornih kilometara. S Istočnim kineskim morem povezuje ga Korejski tjesnac na jugu, Tatarski tjesnac i Laperus (Songya) tjesnac na sjeveru i Ohotsko more, a na istok Tsugaru i Kanmon ili Shimonoseki i kanal Bungo s otvorenim Tihim oceanom. Prosječna dubina Japanskog mora je 1.530 m (maksimalna oko 4.000 m). Temperature površinske vode kreću se od 0°C na sjeveru do 12°C na jugu zimi i 17°C do 26°C ljeti. Prosječni salinitet je 34%. Tajfuni se javljaju od svibnja do listopada, osobito na jugoistoku. Raspon promjena razine mora uglavnom je 0,3 do 0,6 m (Nations Encyclopedia, 2022).

Sve veća potražnja za slatkom vodom za korištenje u uzgoju neoljuštene (mokre riže) i industriji te za domaću potrošnju. Poteškoće s opskrbom leže u nedostatku prirodnih rezervoara vode, brzom otjecanju rijeka i inženjerskim poteškoćama pri izgradnji velikih brana u krševitim planinama. Japanske rijeke općenito su kratke i brze te se opskrbljuju malim slivovima. Najznačajnije rijeke su rijeke Teshio i Ishikari na otoku Hokkaidu, rijeke Kitakami, Tone, Shinano. Zatim Kiso i Tenryū na otoku Honshuu i rijeka Chikugo u Kyushu. Neke od rijeka iz vulkanskih područja sjeveroistočnog Honshua su kisele i beskorisne za navodnjavanje i druge svrhe. Jezero Biwa, najveće u Japanu, pokriva 670 kvadratnih kilometara središnjeg Honshua. Sva ostala veća jezera nalaze se na sjeveroistoku. Većina obalnih jezera, poput jezera Kasumi i Hamana na Honshuu, potopljene su nekadašnje doline, čija su ušća u zaljeve pregrađena pješčanim sprudovima. Unutrašnja jezera kao što su

Biwa, Suwa i Inawashiro na Honshuu zauzimaju tektonske depresije geološki nedavnog rasjednog podrijetla. Jezera vulkanskog podrijetla (npr. Kutcharo na Hokkaidu i Towada i Ashi na Honshuu) nadmašuju sve ostale tipove (Britannica, 2022).

Jezero Biwa je daleko najveće jezero u Japanu, ukupne površine 258, 8 kvadratnih kilometara. Jezero Biwa nalazi se sjeveroistočno od Kyota, koji je nekada bio glavni grad Japana. Ovo veliko vodeno tijelo najvažniji je rezervoar na tom području, koji opskrbljuje više od 15 milijuna ljudi. Osim toga, važan je dio lokalnog ekosustava i služi kao uzgojno područje za brojne vrste riba. Jezero Biwa hrani se rijekama koje izviru iz okolnih planina. Ova se voda, pak, hrani u rijeku Seta, koja se naposljetku probija u unutrašnjost Seto. Drugo najveće jezero u Japanu je jezero Kasumigaura koje ima ukupnu površinu od 64, 7 kvadratnih kilometara. Glavni grad Tokio nalazi se 37, 28 milja jugoistočno od ovog jezera. Jezero Kasumigaura osigurava pitku vodu okolnim zajednicama i također je važno mjesto za turizam i ribolovne aktivnosti. Ranije je ovo jezero bilo sastavljeno od mješavine slatke i slane vode jer je s Tihim oceanom bilo povezano s dvije rijeke. Budući da je izgradnja brane 1963. godine blokirala ove dvije rijeke iz oceana, Kasumigaura jezero je samo zadržalo slatku vodu. Jezero Saroma je treće po veličini jezero u Japanu po površini. Njegova površina pokriva ukupno 58, 64 kvadratnih milja, koja se nalazi u Nacionalnom parku Abashiri-Quasi. Ovaj park je zaštićeno morsko područje i osnovan je radi zaštite svih plovni putova na ovom području, koji se nalazi uz obalu Okhotskoga mora. Jezero Inawashiro nalazi se južno od planine Banai u prefekturi Fukushima. Pokriva ukupnu površinu od 39, 88 četvornih kilometara, a četvrto je po veličini jezero u Japanu. Njegova najdublja točka doseže 310 stopa ispod površine, iako je njezina prosječna dubina zabilježena na 169 stopa. Jezero Inawashiro je važan resurs u regiji, opskrbljuje vodu za poljoprivredu, industriju i ljudsku potrošnju. Osim toga, ovo jezero ima važnu ulogu u zaštiti okoliša, pružajući zimsko stanište za velike populacije labuda koje migriraju na to područje do proljetne sezone. Jezero Nakaumi je peto najveće jezero u Japanu. Obuhvaća ukupnu površinu od 33, 28 kvadratnih milja, duljine oko 39, 45 milja i širine 14, 2 milja. Ovo jezero je okruženo 65 milja obale i njegove najdublje točke mjere na 56 metara. Kanal Sakai povezuje jezero Nakaumi s Japanskim morem, dopuštajući morskoj vodi da se ulijeva i miješa sa slatkom vodom jezera. Infrastruktura cesta i mostova omogućuje promet automobilima da pređu ovo jezero, kao i obilazak dva otoka koji se ovdje nalaze: otok Eshima i otok Daikon.

Poznata tradicija u Japanu su javna kupališta. Postoje dvije vrste a to susento poznato kao kupalište u susjedstvu i ionsen poznato kao izvori vruće vode. Jedne od rijetkih blagodatnih Japana kao vulkanski aktivne zemlje je kupanje u termalnim vodama. Stanovnici Japana

najčešće dolaze u Onsen zbog velikih izvora prirodnih mineralnih voda. Japan ima specifična geografska obilježja koja su pomogla nastanku termalnih izvorišta. Na ovom otočju ima čak preko dvjestotinjak vulkana, od kojih je više od osamdeset aktivno. Japanska termalna izvorišta uređena su u raznim stilovima, a razlikuju se i po svojoj veličini, izgledu te samoj boji vode. Nazivi termalnih izvorišta obično otkrivaju njihova prepoznatljiva i karakteristična obilježja. Jedan od najomiljenijih načina relaksacije i opuštanja za japanske stanovnike je odlazak u Onsen, kupališta na termalnim izvorima (Onsen, HotSprings).

Kako je Japan zemlja vulkana, vodu zagrijanu termalnim putem lako je pronaći. Sama kupališta na izvorima termalne vode poznata su već stoljećima pa je tako i početak turizma u Japanu vezan upravo uz onsene. Mnoge obitelji odlazile su u planinska odmarališta gdje je onsen bio središnja atrakcija, a danas mnogi Japanci svoje kratke vikende provode u malim ryokanima i minshuku hotelima zbog relaksacije u vrućoj vodi. Japan iako nije poznat po njima, ima mnogo razvedenih plaža, koje su dostupne iz većih gradova. Od tirkiznih voda i bijelih pješčanih plaža na otocima Okinawa do umirujućih pogleda i zabavnih plaža u Kanagawi.

Kroz sami Korejski prolaz i uz obale japanskih otoka prema sjeveru teče ogranak tople struje Kuro-shio (Tsushima), a uz samu obalu azijskog kopna prema samom jugu teče hladna struja Oya-shio, na području dodira tih dviju struja bogato je ribolovno područje. Japansko more ima veliko prometno značenje. Glavne su luke Shimonoseki, Fushiki-Toyama, Niigata, Otaru (Japan), Busan (Pusan, Južna Koreja) i Vladivostok (Rusija) (Nations Encyclopedia, 2022).

Shinano ili Chikuri na samom otoku Honshu je najduža rijeka u cijelom Japanu. Ton je jedina druga rijeka koja je duga 200km u zemlji. Skoro sve rijeke izvire u planinama, teku kroz poljoprivredna zemljišta i konačno se slijevaju u more. Japan je podosta potopljen, ali gotovo sve rijeke imaju potoke. Sama veličina rijeke pretežito varira sve zavisno o sezoni. Ostale važne rijeke u Japanu su Abukuma, Kitakami i Mogami. Rijeka Shinano poznata je po dužini 228km, a time je i najduža i najšira rijeka u cijelom Japanu. Sama rijeka se uzdiže iz poznatih japanskih Alpikad planine Kobushi, te teče sjeverozapadno do rijeke Sai iz Matsumotai proteže se u Japansko more. Samo spajanje Chikuma i Sai prepoznatljivo je kao povijesno mjesto gdje su

se nekada vodile bitke Kawanakajima. Rijeka daje vodu za sustave navodnjavanja u samim rižinim ravninama Niigata. Ustvari, Shinanodaje luku za ovaj grad. Ustanova kanala Okozu bila je izgrađena 1922. Godinetenudi zaštitu Niigatu od velikih poplava i dovodi svu potrebnu vodu u velika polja riže. Most Bandai nudi pogled na grad preko plavog mora (World Book, 2009).

Slika 4. Rijeka Shinano

(Izvor: <https://enciklopedija.hr/>, 2022)

Rijeka Tone sadrži najveće vodno područje među svim japanskim rijekama, te je druga najduža rijeka u Japanu sa dužinom od 200km. Sama rijeka se smjestila u mjestu Kanto na otoku Honshu. Uzdiže se iz Echigo planine u Ominakami i ispušta se u Tihi ocean. Ima vodotok od otprilike 16.840 četvornih kilometara. Ona služi više od 30 milijuna stanovnika grada Tokija te je poznata kao glavna turistička destinacija u samom području. Posebno su poznate MinakamiOnsen vruće vrele, vode koje pružaju rafting i kajak kao sportske aktivnosti za turiste i stanovnike koji se žele zabaviti. Skupa s Yoshinom i Chikugom, te rijeke tvore prepoznatljiv opservatorij razina vode Kurihashi.

Rijeka Ishikari svoj tok pronalazi iz planinskog lanca Taisetsu na planini Ishikari. Smještena u Hokkaidu, rijeka Ishikari treća najdulja je rijeka u zemlji izlaza Sunca sa 167 km. Ona prolazi i teče kroz Sapporo i Asahikawa, gdje joj se pridružuju vodotoci Uryua i Toyohire, te ih odvodi ka Istočnom moru.

Rijeka Teshio dugačka je 159km. Ova Rijeka potječe iz planine Teshiodake na Hokkaidu i od tamo prolazi u Japansko more. Ima slijev od 5.590 četvornih kilometara. Gornji dijelovi rijeke okruženi su šumama. Zbog ulijevanja u nizine, meandri se uvećavaju te daju vijugave

zmijske poglede. Sama rijeka nudi i sportske aktivnosti za turiste i domaće stanovništvo koji su zainteresirani vožnjom kanuima. Upravo tome pridodaje činjenica da se od samog grada Nayoro pa sve do ušća nalazi put dug 157 kilometara. U okolici rijeke također se može kampirati te se izvoditi neke druge sportske aktivnosti na vodi.

Rijeka Kitakami je dugačaka 155km, a sami vodotok zauzima površinu od oko 10.150 četvornih kilometara. Rijeka svoj put započinje od planine Nanashiruge, sjeverno od Iwatea te nastavlja i teče južno između planine Ou i planine Kitakami te se razlijeva na dva puta od kojih se jedan odvodi u Tihi ocean, a drugi u zaljev Ishinomaki. Kitakami teče kroz ruralna područja Miyagija i Iwatea. Povijesno je nudila prijevoz u razdoblju Edo i Meiji, a danas rijeka ima pogone za sprječavanje i samu kontrolu velikih poplava, pružanje hidroelektrana te opskrbu vodom za navodnjavanje.

Slika 5. Rijeka Kitakami

(Izvor: <https://enciklopedija.hr/>, 2022)

3.5. Zaštićena prirodna područja

Kada pomislimo na Japan, najčešće zamišljamo masovnu, prenaseljenu metropolu Tokya, s velikim neonskim natpisima i protokom automobila. Isto tako, prvo što nam pada na pamet u vezi ove Zemlje izlazećeg sunca je planina Fuji, međutim sami Japan raspolaže i nekim zaštićenim područjima koji krase ovu zemlju a to su nacionalni parkovi.

Nacionalni parkovi u Japanu su upravo prikaz ljepote prirode koja obiluje arhipelagom. Nacionalni parkovi imaju za cilj očuvati jedinstvene prirodne krajolike Japana i sačuvati ih za buduće generacije. Kako bi se postigli ti ciljevi, nacionalni parkovi su proglašeni, zaštićeni i upravljani od strane države prema Zakonu o prirodnim parkovima. Japan je mala i gusto

naseljena zemlja, pa se njegovim zemljištem upravlja i koristi u razne svrhe od davnina. Za razliku od zemalja poput Sjedinjenih Država ili Australije, teško je posebno odrediti zemlju za korištenje nacionalnog parka. Iz tog razloga, Japan je usvojio Regionalni sustav prirodnih parkova, koji označava zemlju nacionalnog parka bez obzira na privatno vlasništvo nad zemljom. To znači da velik broj nacionalnih parkova uključuje privatno vlasništvo (National Parks of Japan, 2022).

Mnogi ljudi žive u područjima koja su dio nacionalnog parka, gdje se nalazi više industrija, uključujući poljoprivredu i šumarstvo. Stoga upravljanje nacionalnim parkovima uzima u obzir stil života lokalnog stanovništva i relevantne uvjete industrije. Prisutnost mnogih dionika u zaštiti i korištenju prirodnog okoliša pridonosi važnosti kooperativnog upravljanja i modela rada koji se oslanjaju na suradnju širokog spektra strana. Nacionalni parkovi koji su dio svjetske baštine su otok Yakushima, Shiretoko, otoci Ogasawara koji pripada ju prirodnoj baštini te nacionalni park Setonaikai (svetište Itsukushima), nacionalni park Nikko (svetišta i hramovi Nikka), nacionalni park Yoshino-Kumano (sveta mjesta i hodočasničke rute) u planinskom lancu Kii), Nacionalni park Fuji-Hakone-Izu (Mt. Fuji) koji pripadaju kulturnoj baštini (Government of Japan, 2022).

3.5.1. Nacionalni park Nikko

Nacionalni park Naikko nalazi se sjeveroistočno od Tokija u samom planinskom području koje je oblikovano pomoću dugogodišnjeg oblikovanja vulkanske aktivnosti. Samo područje nacionalnog parka odruče je poznato po velikim gustim i lisnatim šumama i stablima bukve, javora i hrasta. Znatno velik broj posjetitelja dolazi iz cijelog Japana i inozemstva ovamo kako bi doživjeli prizor hladno jesenskog lišća. Isto tako mogu se vidjeti vodopadi, jezera i močvare, a putem se mogu susresti endemske divlje životinje poput japanskog makaka i japanskog jelena. U samome parku također se nalaze neka od najpoznatijih svetišta u zemlji, uključujući svetište Nikko Toshogu (National Parks of Japan, 2022).

Slika 2. Nacionalni park Nikko

(Izvor: <https://www.japan.travel/national-parks/>, 2022)

3.5.2. Nacionalni park Akan- Mashu

Nacionalni park Akan-Mashu koji je smješten u samoj divljini istočnog Hokkaida, u svojoj površini obuhvaća tri kaldere i njihova istoimena jezera a to su Akan, Mashu i Kussharokojasu oblikovana vulkanskim erupcijama koje su se zadesile prije otprilike 150 000 godina. Sami park podijeljen je na dva područja, Mashu koji se nalazi na sjeveroistoku i koji se isto tako naziva i područje Kawayu te Akan koji se nalazi na jugozapadu. Tisućama godina velikog vulkanskog preokreta izradilo je izvanredan i poseban krajolik Akan-Mashua. Ovdje se može lutati prašumama, pješaćiti uz vulkane koji se penju, voziti se kanuom po jezeru kaldere i vidjeti razne divlje životinje kao što su crvene lisice, iznimno rijetke Blakistonove sove, japanske jelene, crne žune i orlove štekavce. Nacionalni park Akan-Mashu je dom naselja Ainua, jednog autohtonog naroda Japana koji nudi obilje prirodnih čuda i kulturnih otkrića(National Parks of Japan, 2022).

3.5.3. Nacionalni park TowadaHachimantai

Nacionalni park TowadaHachimantai smješten je u samoj planinskoj unutrašnjosti kod sjevernog Honshua, nacionalni park Towada-Hachimantai nudi nevjerojatan prirodni krajolik i brojne aktivnosti na otvorenom za svako godišnje doba. Najčešće se u proljeće nježno zeleno

lišće nadvija nad klanac Oirase, a alpsko cvijeće skroz prekriva obronke planine Akita-Komagatake svakog ljeta. Drveće oko samog jezera Towada obiluje bojama u jesen, a obilne snježne padaline zimi su pogodne za skijanje, daskanje i hodanje po snijegu po cijelom parku. Ovaj park karakteriziraju stalni vrući izvori vode te mirna jezera u kalderama drevnih vulkana i naravno planinski vrhovi prekriveni snijegom. Ovi su krajolici tisućljećima bili motivacija za duhovna putovanja i pripovijedanje priča, te regija bogata svetištima, hodočasničkim rutama i narodnim pričama. Ovaj nacionalni park koji se prostire na površini od 85.534 hektara podijeljen je u dvije zone, prvu zonu Towada-Hakkoda na sjeveru koja je definirana velikim planinama Hakkoda i mirnim jezerom Towada i drugom zonom Hachimantai koja se nalazi na jugu te kojim dominiraju planine Akita-Komagatake, planine Iwate i planine Hachimantai (National Parks of Japan, 2022).

Slika 3. Nacionalni park TowadaHachimantai

(Izvor: <https://www.japan.travel/national-parks/>, 2022)

3.5.4. Nacionalni park IseShima

Nacionalni park Ise-Shima je park koji obuhvaća veći dio poluotoka Shima. Samo područje nacionalnog ima obilje riba, školjki i druge hrane, a nekada se zvalo Miketsu Kuni, što znači "dobavljači hrane carskom dvoru". Još uvijek se prikazuje kao sveto mjesto i stanište je nekih od najstarijih i najcjenjenijih šintoističkih svetišta u Japanu. Sama struja Kuroshio ima svrhu blagosloviti ovo područje toplim vodama i blagom klimom, a litice, špilje, pješčane plaže i otoci duž obale stanište su kormoranima, ribicama i kornjačama (National Parks of Japan, 2022).

4. ANTROPOGENA ATRAKCIJASKA OSNOVA

U ovom poglavlju opisati će se i predstaviti određene odabrane muzejske ustanove, kulturno- povijesni spomenici, manifestacije te gastronomska ponuda Japana u cijelosti. Osim toga, predstaviti će se kulturno nasljeđe Japana te njegove tradicije i običaji.

4.1. Odabrane muzejske ustanove

Ova zemlja izlazećeg sunca ima veliku i bogatu povijest, neobičnu kulturu, a poznat je i po svojim inovativnim kretanjima, na koje se stanovnici Japana izuzetno ponosni. U glavnom gradu prikupljaju se i izlažu brojni i razni vrijedni eksponati i artefakti. Upravo oni uvode turiste i prikazuju ima način života stanovništva, njegovu tradicije i povijest.

Nacionalni muzej u Tokiju je umjetnički muzej koji je svoje središte pronašao uz zoološki vrt Ueno Park u središnjem Tokiju. Ono je najstariji nacionalni muzej u Japanu te se gleda kao najveći umjetnički muzej u Japanu pa i u svijetu. Jedan je od četiri muzeja ovakve vrste kojim upravlja upravo Nacionalni zavod za kulturnu baštinu. Nacionalni muzej Tokyo je ona vrsta muzeja u kojemu se mogu otkriti nove stvari bez obzira koliko puta je posjećen. Sveobuhvatna kulturna izložba u tokijskom Nacionalnom muzeju mijenja se gotovo svaki tjedan u jednoj od izložbenih soba. Taj broj može narasti i do oko 300 puta godišnje. U samom muzeju nalazi se šest izložbenih dvorana. Nešto o japanskoj umjetnosti izloženo je u glavnoj zgradi, japanska arheologija predstavljena u zgradi Heisei zatim orijentalna umjetnost izložena je u Toyokanu te blago Horyuji izloženo je u muzeju blaga Horyuji. Osim toga, postoji posebna izložba, Kuroda, u kojoj su izložena djela slikara zapadnjačkog stila KurodaSeikija (Tokyo National Museum, 2022).

Slika 6. Nacionalni muzej Tokyo
(Izvor: <https://www.tnm.jp/>, 2022)

Nacionalni muzej prirode i znanosti otvoren je 1871. godine. Nalazi se u sjeveroistočnom dijelu Ueno Parku u Tokyu. Opsežne zbirke koje se nalaze u muzeju omogućuju svojim posjetiteljima da istraže prirodni svijet prije nego što pogledaju kako se tehnologija razvijala. Šest katova Globalne Galeriji govore i prikazuju samu evoluciju života na Zemlji, zakonima prirode, podrijetlu dinosaurusu i raznolikosti vrsta. Odvojeni dijelovi su posvećeni razvoju znanosti i tehnologije, te predstavnici životinjskog svijeta.

Vrt se nalazi na krovu galerije, sadrži oko 160 vrsta ljekovitog i aromatičnog bilja. Galerija se nalazi u nekadašnjoj glavnoj zgradi, koja je bila izgrađena 1930. godine. Evo što je Japansko otočje tijekom ledenog doba, može se vidjeti zbirku minerala, meteorita fosila te naučiti o životinjama koje nastanjuju otoke arhipelaga. Kako bi se naučilo nešto o poljoprivredi postoji poseban dio koji je posvećen ulozi riže u životu japanskog stanovništva (National Museum of Nature and Science, 2022).

Muzej umjetnosti Mori smješten je u samom trgovačkom centru RoppongiHills koji se nalazi na visokom 52. i 53. katu kule Mori, koja posjetiteljima pruža pogled na čitavu panoramu Tokya. Ovaj muzej posvećen je suvremenoj umjetnosti te ima veliku paletu izložbi. Sadrži rotirajuće izložbe koje na neki način predstavljaju nešto od bliskoistočne umjetnosti do nekih najnovijih djela umjetnika na području Japana te najsuvremenije video umjetnosti. Otkako je otvoren za posjetitelje, Muzej je dobio visoko priznanje brojnih kritičara za širok izbor originalnih izložbi, od kojih su mnoge organizirane oko univerzalnih tema. Umjetnički muzej Mori pokušava biti mjesto za uživanje, zabavu i raspravu.

Mjesto u kojem se otvoreno raspravlja i razgovara o onome što je važno u japanskoj kulturi i društvu, ne samo kroz izložbe koje se tamo prikazuju, već i kroz širok raspon programa koji rezultiraju učenjem. Na neki način angažira publiku od mlade školske djece do studenata i starijih građana, od ljudi koji žive u lokalnoj zajednici do cijele regije i diljem svijeta (Mori Art Museum, 2022).

Slika 7. Muzej umjetnosti Mori

(Izvor: <https://www.mori.art.museum/en/>, 2022)

Nacionalni muzej zapadne umjetnosti, koji je dizajnirao Le Corbusier, glavna je javna umjetnička galerija u Japanu specijalizirana za umjetnost iz zapadne tradicije. Muzej se nalazi u kompleksu muzeja i zoološkog vrta u parku Ueno u Taitu, u središtu Tokija. Muzej je sagrađen za smještaj zbirke djela koje je prikupio industrijalac MatsukataKojiro između 1920. i 1923. Njegova je zbirka ostala u Engleskoj i Francuskoj do nakon Drugog svjetskog rata kada je japanska vlada zatražila od Francuske da je vrati. Nakon što je Francuska odredila da francuski arhitekt dizajnira muzej u kojem će biti smještena zbirka, djela su vraćena u Japan. Muzej je kvadratnog tlocrta, s glavnim dijelom galerija podignutim na pilotima do razine prvog kata. Na raspored je utjecao LeCorbusierov muzej SanskarKendra u Ahmedabadu, koji je projektiran u isto vrijeme. Izvana je zgrada obložena prefabriciranim betonskim pločama koje se nalaze na okvirima u obliku slova U poduprtim unutarnjim zidom. Zgrada je općenito izgrađena od armiranog betona, a stupovi imaju glatku betonsku završnicu.

4.2. Kulturno- Povijesni spomenici

Turiste oduvijek zanimaju mjesta posebnih karakteristika. Takve karakteristike daju pojedinim turističkim destinacijama izuzetno značenje što dovodi do povećanja broja posjetitelja i pozitivnih ali i negativnih utjecaja takvog povećanog turističkog razvoja. Zbog toga je upis pojedinih lokaliteta i područja u registar Svjetske baštine izuzetno značajan za turistički razvoj. Turisti kada putuju, najviše u drugim zemljama vole posjetiti mjesta posebnih karakteristika. Upravo ovakve osobine daju pojedinim turističkim destinacijama izrazito značenje. Japan je zemlja s izuzetno dugom i bogatom povijesti. Stoga je japanski narod izuzetno ponosan na svoju kolekciju spomenika od kojih su nekolicina uvršteni pod UNECOV- u listu. Neka od najpopularnijih svjetskih kulturnih baština Japana su Yakushima, Shinto svetište Itukushima, Shiretoko, Povijesna sela Shirakawa i Gokayama, Fujisan, Sveta mjesta i hodočasnički putovi u planinskom lancu Kii. Samo bogatstvo i jedinstvenost kulture Japana, ima moć da privuče pozornost cijelog svijeta. Bez obzira na spol, dob, društveni status ili nešto treće. Dvorac Himeji je 1993. godine dobio postao registriran kao mjesto svjetske baštine. U Japanu čak 19 mjesta je registrirano pod mjesto svjetske baštine a 4 njih pod mjesto prirodne baštine. Neki od njih su Budistički spomenici u području Horyuji te već navedeni dvorac Himeji, koji su prvi ušli u UNESCOV popis baštine. Zatim kulturna dobra drevnog Kyota koji obuhvaća čak 17 lokacija u Japanu. Od tih spomenika 13 su budistički hramovi, tri Šinoistička svetišta te jedan dvorac. To vlasništvo uključuje 38 zgrada za koje je japanska vlada odlučila nasloviti kao Nacionalno blago. Od ostalih vrijednosti, vlada je odlučila 160 nekretnina osloviti kao Važna kulturna dobra, osam vrtova kao Posebna mjesta scenske ljepote, a četiri kao Mjesta scenske ljepote.

Yakushima je jedno od otoka Osumi koji se nalazi 60 kilometara od samog južnog vrha Kyushua. Ono je otok planina te gustih šuma koje upravo UNESCO bilježi kao mjesto nekog biološkog, znanstvenog pa tako i estetskog značenja. Tamo postoje šume koje datiraju preko 1000 godina. Himeji-jo je pravi primjer jednog klasičnog japanskog dvorca na kojem su još uvijek sačuvani jarboli. Poznat je po svojoj bijeloj i uglavnom bijeloj konstrukciji. Poznat je i kao Dvorac bijele čaplje zbog oblika koji slični na pticu. Najveći je dvorac u Japanu i simbol je feudalnog razdoblja Šoguna. Shinto svetište Itukushima se nalazi posred unutrašnjosti Setoa. Ovo svetište na obali pruža pogled na more. Izgrađeni su na lokaciji koja odaje dojam kao da lebde iznad mora.

4.3. Manifestacije na međunarodnoj bazi

Japanski narod jako štuje svoju kulturu, kroz manifestacije i slavlje pokazuju svoju zahvalnost i duh. Japanski festivali u često prepuni turista i domaćeg stanovništva kako bi se bar malo vidjela i doživjela japanska kultura. Japansku Novu Godinu obilježava puno vatrometa. Ovo je jedan od najvećih festivala u Japanu. Shogatsu ili Japanska Nova Godina započinje se tako da se jedu rezanci u ponoć kako bi se u narednoj godini imalo više sreće. U zoru, japanski car moli za cijelu naciju. Točno u ponoć budistički hramovi zvone zvona 108 puta, kako je to procijenjen broj svetih grijeha ili želja (Britannica, 2022).

Hanami je drevna tradicija uživanja u cvjetanju cvjetova višnje (*sakura*), a ponekad i cvijeća šljiva (*ume*) u parkovima i širom sela Japana. Hanami znači “gledanje cvijeća”, ali općenito govori o prikazu cvjetova trešnje. Kaže se da porijeklo hanamija datira prije više od tisuću godina kada su aristokrati uživali u pogledu na cvjetove trešnje i pisali pjesme inspirirane njima. Cvjetovi trešnje često se prikazuju u radovima pa čak i na tetovažama kako bi se prikazao japanski koncept saznanja da ništa ne traje zauvijek. Proslava započinje hranom i pićem, čineći tradiciju cvjetanja više kao piknik pod drvećem. Tisuće ljudi dolazi u parkove tražeći pogodno mjesto za izlet i proslavu.

Setsubun je tradicija koja se iz davnih dana sada razvila u veliki televizijski događaj. Slatkiše i novac, stanovnici bacaju u hrpu se okupe i prikupe male poklone. Ljudi bacaju grah kako bi izbacili zle duhove. Jedan od članova obitelji stavlja masku i pretvara se u demona i svi ga gađaju dok ne ode.

Slika 8. Setsbun Japan

(Izvor: <https://www.kanpai-japan.com/japan-lifestyle/setsbun>, 2022)

Zlatna nedjelja je jedno od najpoznatijih pa i najstarijih putovanja u Japanu. Prvi praznik koji se slavi tijekom Zlatne nedjelje je proslava rođendana cara Hirohita, zatim uspjeh Memorijalnog dana, Dan zelenila te posljednje Dan djece. Obon je proslava duhova starih predaka koji se odluču vratiti doma na odmor. Ljudi ovdje posjećuju hramove i grobnice (Britannica, 2022).

Japanski običaj promatranja mjeseca održava se sredinom jeseni i zove se Tsukimi ili O-tsukimi (počasni mandat). Također se naziva festival HarvestMoon ili Mid-Autumn Festival. To je široko slavljena manifestacija diljem Japana. Tsukimi se održava 15. kolovoza mjesečevog kalendara, a naziva se Jugoya, na japanskom, što znači 15 noć. Mjesec na Jugoyanije uvijek pun, ali se kaže da je mjesec ove noći najsvjetlija i najljepša u godini. Japanci slave Tsukimija na prilično tih i svečan način, iako to nije uvijek bio slučaj, Tsukimi je bio vrijeme za proslavu sa strankama koje su tekle kasno navečer, ali to se promijenilo tako da je ovaj festival mjeseca postao svečano slavlje. Drugi tradicionalni običaji uključuju prikazivanje susukija (pampas trava) ili drugih jesenskih cvjetova ukrašenih u vazama u vlastitom domu ili blizu područja gdje se odvija promatranje mjeseca. Najtradicionalnija hrana povezana s Tsukimi poznata je kao tsukimidango ili male bijele knedle od riže. Međutim, za razliku od drugih jela od riže koje se obično poslužuju i začinjene s slatkim i ukusnim umakom sličnim teriyaki, tsukimidango su obični kolači od riže na pladnju. Tsukimidango obično se prikazuju na oltaru kako bi predstavljali doprinos na Mjesec.

4.4. Gastronomija

Rano-novovjekovna japanska kuhinja daleko drugačija od kuhinje koja je poznata sada. U ranom modernom Japanu određena su jela imala ceremonijalnu vrijednost i metaforički značaj, ali i religiozne konotacije. Ti su aspekti definirali kakve su se vrste hrane pripremale u Japanu u ranom modernom razdoblju. Hrana se prijeko povezala s „trajnošću i autentičnošću“ identiteta nacije. Na vrhuncu modernog japanskog društva 1980-ih, Japan je također postao potpuno potrošačko društvo. Materijalno se sve moglo kupiti u trgovinama, a Japan je u

potpunosti dobio imidž modernog i zapadnjačkog društva. Slično japanizaciji novih stranih proizvoda, „ponovno otkrivanje“ tradicija još je jedan uobičajeni trend u Japanu. Umjesto komoditizacije baštine, pametno su ponovno izumljena jela koja se povezuju sa tradicionalnim Japanom, dok su također vrlo reprezentativna za moderni Japan. Ovaj stil ponovnog otkrivanja tradicije može se vidjeti na svim razinama kulture: modi, borilačkim vještinama, pa čak i cijelim gradovima.

Japanska gastronomija je puno više od samo sushija. Kada govorimo o europskoj kuhinji, odmah nam na pamet pada meso, sol i općenito jako obilna jela. Kod japanske kuhinje je to malo drugačije. Japanska kuhinja ima puno sezonskih jela, lokalnih specijaliteta i mnogo restorana koji su se specijalizirali i sa kojim su dosegli izvanrednu razinu. Zapravo kada govorimo o jelu u Japanu, govorimo o sushiju, tempuri, ramen, sobi, udonu, yakitoriju, sashimiju, curryju, tonkatsuu, okinomiya-kiju, riži, tofuu i kiselim krastavcima. Najpopularnije jelo Japana je upravo sushi. Pločariže koja se priprema s octom te se slijedi određena tehnika. Priprema se sa ribom i postoji puno vrsta sushija od kojih su najpopularniji norimaki, nigiri, temaki, inari. Japan je jedna od nacija koja je svoju tradicionalnu kuhinju zaštitila kao nematerijalnu baštinu. Zbog svoje posebne geografske pozicije, postoji stoljetna usredotočenost na namirnice lokalnog podrijetla, kao što su riža, soja, riba, povrće i samoniklo bilje. Riža je temelj japanske kuhinje te je prisutna u životima Japanaca još od uzgoja prvih nasada prije gotovo dvije tisuće godina. Riža je stoljećima bila pokazatelj ekonomskog statusa u Japanu. Danas se ona iznimno cijeni i na svjetskom tržištu. Cijene ovu biljku toliko jer se može pretvoriti u brojne proizvode nužne za svakodnevni život. Rižin kolačić mochi, rižini krekeri senbei, sve su to popularni rižini proizvodi. Koristi se čak i stabljika riže, za prekrivanje krovova, pravljenje užadi i drugo. Ona nije samo hrana. Ona je oblikovala japansku kulturu i identitet (Mrnjauš, 2018).

Zatim imamo najčešće glavno jelo u japanskom kućanstvu a to je Tempura. Tempura je uz sushi jedna od onih jela koja je također postigla svjetsku slavu. Jelo koje je inače portugalskog podrijetla, inače u Japanu postoje restorani posvećeni samo Tempuri. Postoji tempura od ribe, kozica, patlidžana, gljiva, bundeve, batata. Takoyaki je jelo koje se inače priprema sa pšeničnim brašnom i hobotnicom te ima oblik kugle, najčešće se poslužuje s raznim umacima poput majoneze, nori i algama *katsuobushi*, dimljeni bonito vage. Takoyaki je tipično jelo za Kansai regiju (Britannica, 2022).

4.5. Kulturno nasljeđe Japana

Razvoj tehnologije u svijetu i tehnološki napredak nije uspio zaustaviti stanovnike Japana da vješto sačuvaju svoje kulturno nasljeđe. Njihova tradicija još uvijek leži duboko u njihovim dušama i od nje se neće tako brzo odmaknuti. Posebno je to što se i danas njeguje i štiju stare kreativne umjetnosti kao što su slikarstvo, kaligrafije, kazalište i ostala vrsta umjetnosti. Japanska kuhinja je u svijetu proglašena jednom od najzdravijih kuhinja u svijetu. Njezina raznolikost i umjetnosti načina pripreme, čini japansku gastronomiju pripadnicom UNESCO-ve liste svjetske baštine. Iz tih razloga, stanovnici Japana imaju najduži životni vijek te su poznati po najvećem broju stanovnika s iznad 100 godina. Sami sistem obrazovanja u Japanu je vrlo razvijen i njima jako bitan, što možemo vidjeti kroz njihov postotak nepismenih koji je impresivnih 0% (Japan National Tourism Organization, 2020).

Tokyo je poznat kao Japanska prijestolnica i sama metropola Japana koja ima najveći broj stanovnika. Sastoji se od centra grada i okolnih gradova kao što su Yokohama, Kawasaki, Chiba i Saitama, koji zajedno čine najveće gradsko područje na svijetu s 38 milijuna stanovnika. Danas je Tokio toliko velik grad da su mu granice nepoznate. Tokio je također najveća svjetska urbana aglomeracija, s 51 od 500 najuspješnijih svjetskih kompanija, više nego bilo koji drugi grad. S jednim od najrazvijenijih gospodarstava na svijetu, grad je često na vrhu popisa najskupljih gradova. Od svih gradova na svijetu, Tokyo zasigurno nudi najširu lepezu aktivnosti i mogućnosti kako potrošiti vrijeme. Počevši od klasičnih turističkih razgledavanja i obilaska klasičnih ili alternativnih muzeja, kulturnih događanja, isprobavanja kulinarskih delicija i kupovine do neobičnih tematskih klubova i zabave. Tu se mogu navesti i brojni vrtovi i zelene površine za sve ljubitelje prirode i kretanja. Tokyo ostaje prepoznatljiv kao grad gdje je ultra-moderni životni stil pomiješan sa stoljećima dugom tradicijom i običajima (Tokyo Metropolitan Government, 2022).

Slika 9. Grad Tokyo

Izvor: <https://www.gotokyo.org/en/index.html>, 2022)

Kyoto je bio glavni grad Japana i sjedište vladara od kraja 8. do sredine 19. stoljeća, pa se ponekad naziva i Milenijskim gradom. Ranije poznat kao HeianJing, u prijevodu "Grad mira", kasnije je preimenovan u Kyoto, u prijevodu "prijestolnica". Stoljećima je stradao u brojnim ratovima i požarima, no zbog iznimne povijesne važnosti grad je skinut s popisa gradova na koje će biti bačena atomska bomba čime je izbjegnuto uništenje. Danas je to jedan od 10 najvećih japanskih gradova s 1,5 milijuna stanovnika. Iako Kyoto danas ima moderno lice, on je i dalje slika tradicionalnog Japana - uzvišenih zen vrtova, tajanstvenih budističkih hramova, živopisnih svetišta i elegantnih gejši. U Kyotu se danas nalazi oko 2.000 hramova i svetišta od kojih je 17 upisano na UNESCO-vu listu Svjetske baštine. Dvorac Nijo u Kyotu jedna je od poznatijih i najposjećenijih turističkih destinacija. Palača se sastojala od nekoliko koridorima međusobno povezanih zgrada i te su koridore nazivali „podovi slavuji“. Kad bi se na njih zakoračilo, ti bi podovi škripali, što je služilo kao mjera zaštite protiv provalnika. Palača je sačuvana u svom originalnom obliku pa se i danas može čuti kako to zvuči. Palače dvorca Nijo su najbolji očuvani primjer japanske arhitekture dvorca-palače iz feudalnog razdoblja, zbog čega je dvorac danas pod zaštitom UNESCO-a (Kyoto City OfficialTravel Guide, 2022).

Takayama se nalazi u planinskom području u području Hida u prefekturi Gifu. To nije jedini grad s ovim imenom, pa se često naziva HidaTakayama da bi se razlikovao od drugih gradova istog imena. Grad je, kao i ostali japanski gradovi, sačuvao svoj tradicionalni stil, posebno u dobro očuvanom starom dijelu grada. U feudalno doba bio je poznat po kvalitetnom drvu i vještim tesarima. Prepoznavši potencijal tog područja, šogun je stavio grad pod svoju izravnu kontrolu, donijevši mu prosperitet unatoč njegovoj udaljenosti. Kao svjedok tog doba, danas možete posjetiti TakayamaJinya, kompleks prostorija koji je do 1969. služio kao ured

lokalne uprave, i naravno, vladin odjel koji se proteže od glavnog grada. Uz dobro očuvane razne tatami prostorije koje su nekada služile kao uredi, sobe za sastanke, sobe za goste i spavaonice te nezaobilazni vrt, zanimljiva je soba za ispitivanje. Uz glavnu zgradu nalazi se i ogromno skladište, koje se koristi za skladištenje riže kao porez. To je ujedno i najveće tradicionalno skladište riže u Japanu (HidaTakayama, 2022).

Nara je kolijevka japanske civilizacije. U davna vremena prijestolnica se mijenjala svaki put kad bi novi vladar došao na vlast. Međutim, običaj je napušten 710. godine, a Nara (tada Heijo) postala je prva stalna prijestolnica Japana koja je preživjela promjenu nekoliko vladara. Ovo je bilo strogo budističko doba, pa je Nara dom najstarijeg i najvažnijeg budističkog hrama u zemlji. Kako je utjecaj budističke elite rastao, vladari su se s vremenom počeli bojati njihove moći, pa su prijestolnicu preselili u Nagaoku i, nekoliko godina kasnije, konačno u Kyoto, koji je ostao glavni grad tisućljećima. Sat vožnje vlakom od Kyota ili Osake, Nara je vrijedna posjeta, ne samo zbog brojnih vrijednih povijesnih znamenitosti, već i zbog parka jelena koji se proteže sve do središta grada (TheOfficial Nara Travel Guide, 2022).

Svetište Kasuga izgrađeno je dok je još bio glavni grad i u njemu su pohranjeni bogovi odgovorni za zaštitu grada. Kasuga je također bio čuvarsko svetište obitelji Fujiwara, najmoćnije obitelji u doba Nara i Heian. Poput drugih svetišta Ise, ovaj hram je obnavljan svakih 20 godina tijekom dugih stoljeća sve do kraja razdoblja Edo. U šumi koja okružuje glavnu zgradu nalazi se više pomoćnih svetišta, od kojih se 12 nalazi na stazi kroz glavnu zgradu. U svetištu je 12 bogova koji donose sreću, od kojih je najpoznatiji svetište Wakamiya, koje je poznato po festivalu plesa, i velika nacija vjenčanih bogova. Vjeruje se da ovi bogovi donose sreću u braku i pronalasku životnog partnera, pa je ovo svetište prepuno mladih djevojaka ili mladenaca koji se mole za ispunjenje ljubavnih želja. Pokraj svetišta je drevna sveta šuma s planinama prekrivenim u pozadini. Šuma je zatvorena za javnost, a obrasla mahovinom, promatračima koji ne ulaze čini se kao da unutra žive patuljci (Japan National TourismOrganization, 2020).

4.6. Kulturni običaji i tradicije Japana

Ponašanje za stolom je važno u svakoj kulturi i zemlji, ali najviše se može istaknuti japansko ponašanje za stolom koje se znatno razlikuje od tipičnog europskog ponašanja za stolom i sastoji se od velikog broja pravila ponašanja koja posjetitelji ne poznaju. Budući da je riža jedna od osnovnih namirnica u Aziji i osnova japanske kuhinje, strogo je zabranjeno ostavljati ostatke riže u zdjeli. To se smatra vrlo kao vrlo nepristojnom gestom, a u samom Japanu takve se stvari shvaćaju posebno strogo i osobno. Mogli bi to definirati kao nepoštivanje biljaka koje hrane gotovo cijeli azijski kontinent (Mrnjaus, 2018).

U japanskoj kulturi normalno je da stvari budu vrlo zanimljive i drugačije od drugih kultura. Za neke je to normalno dok je za pojedince iznenađujuće. U japanskoj kulturi se na primjer ako se jede neka juha ili koji tekući obrok dozvoljeno je srkati za stolom. Ovim postupkom se može ostalim kolegama dati do znanja da je jelo ukusno i da je zadovoljstvo i oduševljenje hranom itekako prisutno.

Gejše su dio tradicionalne japanske kulture, one su tradicionalne japanske zabavljačice koje rade kao domaćice ili hostese. Vrsni su i dobri poznavatelji raznih japanskih umjetnosti poput kulture ispijanja čaja, kulture plesa i raznih društvenih igara. Između ostalog, njihova misija je služiti i zabavljati muškarce a sada u modernije doba i žene. Sama riječ gejša vrlo je specifična i dolazi od japanskih imenica "gei" što bi značilo "umjetnost" i "sha" što znači "osoba" ili neka vrsta "izvođača". Najbliži prijevod riječi gejša je "umjetnik" ili "izvođač" a ponekad i "majstor". Drugi naziv za gejše koji prepoznajemo je geiko, koji se obično koristi za prepoznavanje gejši u zapadnom dijelu Japana. Mlade djevojke u Japanu koje uče druge kako postati gejša nazivaju se "maiko" što bi u prijevodu doslovno značilo "dijete koje pleše", ili "hangyoku", što znači "pola blaga" a vrlo je poznato da su maiko djevojke plaćene dvostruko više od zrelih gejši. Odlukom koja je donesena 794. godine od strane carskog suda da glavni grad Japana postane Heian-kyō, poznatiji pod nazivom Kyoto, na taj način kultura gejši počinje znatno cvjetati zahvaljujući eliti koja je postala opsjednuta njihovom mistikom i ljepotom (Mrnjaus, 2018).

Tradicija samuraja je isključivo japanski fenomen, nigdje drugdje u svijetu takvi ljudi nisu postojali. Oni su formirani kao zasebna klasa ljudi, samuraji su počeli djelovati od 7. do 13.st. i postali su dio važne klase u strukturi japanskog društva. Oni su ponajviše služili plemstvu i aristokratima, s vremenom su postali važne političke ličnosti u Japanu. Sama ideologija samuraja temelji se zapravo na zen budizmu i posebnom kodeksu časti. Pravi samuraj

ga nije imao pravo kršiti nikako, njegova pravila su se morala bez pitanja poštivati i slijediti. Vojnici su uvijek bili dobro i kvalitetno obučeni, ne samo u vojnim poslovima i vještinama već su dobili i visoko obrazovanje. Samuraji su posebno proučavali i učili umjetnost, slikarstvo, književnost i poeziju. Oni su bili jedna zasebna klasa vojnih feudalaca, čije su redove svakako redovito popunjavali ljudi iz plemićkih obitelji. U konačnici radilo se o sitnim plemićima kojima od samog rođenja nije bilo suđeno da dobiju neku obiteljsku titulu i bogatstvo. Zbog toga ili su prisiljeni služiti šogunu ili caru kako bi postigli određeni položaj u društvu, kako bi postigli željene titule u društvu te mogli preuzeti pojedinu javnu dužnost i u konačnici postati vlasnici svoje zemlje.

Ceremonija čaja svakako je neporeciv simbol japanske povijesti, kulture i tradicije. Čaj je u Japan stigao prvo kao neko medicinsko sredstvo koje je bilo dostupno samo svećenstvu i visokom plemstvu koje je čaj redovito ispijalo. Neki od glavnih elemenata o koraka ispijanja čaja čine raspored, te pročišćavanje duha. Kao znak poštovanja obitelji, prije ulaska u kuću ili čak hotele, obavezno je izuvanje a vezano uz to isto tako je jako važno u japanskoj komunikaciji upravo klanjanje. Stanovništvo Japana se uvijek klanja svakom prigodom i situacijom ali se nikada ne rukuju što je u europskoj kulturi puno drugačije. Trešnjin cvijet postao je jedan od najvećih simbola Japana i njegove kulturne vrijednosti. Ono predstavlja neki početak proljeća pa tako i vrhunac japanskog kalendara. Za japansku kulturu i tradiciju, vrlo su značajni i poznati i japanski vrtovi koji su u većini slučajeva korišteni u svrhu održavanja nekog obreda i događaja (Mrnjauš, 2018).

5. KULTURNI TURIZAM

U ovom poglavlju, govoriti će se o kulturnom turizmu u cijelosti. Njegovom značaju, povijesti i učincima za razvoj. Nakon toga objasniti će se kulturno nasljeđe Japana te kulturni običaji i tradicije.

5.1. Pojmovno određenje kulturnog turizma

Razvoj suvremenog turizma u posljednjim je desetljećima dokazao da počinje djelovati znatno velik i širok spektar proširivanja potražnje pa tako i ponude radi zadovoljenja potreba turista ali i težnji ka nekom ostvarenju ekonomskih učinaka i ciljeva. Na taj način, suvremeni turizam kao takav uspio je proširiti svoje ciljeve i djelovanje na razne druge sektore ili ih je vezao uz sebe pa kao takav djeluje s njima u cijelosti. Iz takvog načina djelovanja proizašli su i rezultirali brojnim selektivnim oblicima turizma pa tako i onog važnog za Japansku kulturu, kulturnog turizma. Samim razvojem turizma kao takvog, uključujući njegovo kvantitativno širenje u posljednje vrijeme, primjećuje se da su sve više upečatljivije kvalitativne prema ozbiljnijoj orijentaciji turizma prema selektivnim oblicima i pogledima pri čemu kulturni turizam uspjeva sukladno postignutoj razini kulturnog razvitka društva bilježiti veliki i značajan rast (Valčić, 2018).

Kultura kao takva je sama po sebi kompleksna, teško ju je definirati, te joj se u različitim dijelovima svijeta i različito pristupa ovisno i njezinoj kulturnoj i društvenoj tradiciji. Poznato je da je kulturni turizam znatno teško definirati s obzirom na to da su i kultura i turizam sami po sebi iznimno kompleksni i podložni promjenama te su kao definicije jako neovisni. Trenutno su aktivne i prepoznate brojne definicije kulturnog turizma, ne postoji neka glavna i jedina definicija. Svjetska turistička zajednica (UNWTO, 1985.) definirala je kulturni turizam kao putovanja motivirana kulturom što uključuje festivale i slična događanja, posjete povijesnim lokalitetima i spomenicima, kako bi se proučavala priroda, folklor ili umjetnost. Ono zaključujemo iz ovoga je da se razlikuje od ostalih definicija zato što motivacija turista leži u razgledavanju i promatranju kulturnih sadržaja lokaliteta. Sami pojam kulturnog turizma se najčešće primjenjuje i koristi na putovanjima koja uključuju posjete nekim kulturnim resursima koji djeluju neovisno o početnim motivima putovanja. Kulturni turizam je fokusiran na razne kulturne atrakcije i aktivnosti koji turistima služe kao glavni faktori motivacije za putovanja (Valčić, 2018).

Kompleksnost interesa kulturnih turista i većina resursa koje kulturni turizam obuhvaća razlog su pojave teškoća u definiranju samog pojma kulturnog turizma. U kulturi razlikujemo i izdvajamo neke unutarnje i vanjske krugove. Unutarnji krug čini kulturna jezgra ili tradicionalni i osnovni elementi kulture koji predstavljaju ono što čini proizvode u kulturnom smislu. Upravo taj unutarnji krug sadrži neke primarne elemente kulturnog turizma te se na taj način može podijeliti na turizam nasljeđa. Dok s druge strane, vanjski krug predstavlja neke

vanjske ili sekundarne elemente kulturnog turizma a to su najčešće način svakodnevnog života koje uključuju njihova vjerovanja, razne kuhinje, tradicije i razne druge elemente, Osim toga ovdje se mogu i navesti i kreativne industrije kao što su modni dizajn, web i grafički dizajn, film, medije i zabavu. Vanjski krug predstavlja način života, životni stil nekog mjesta ili područja (Geić, 2011).

Znamo i poznato je da kulturni turizam kao takav ne uključuje samo takozvano „konzumiranje“ kulturnih proizvoda iz prošlosti već i neke suvremene kulture i načine života nekog naroda i lokaliteta. Kulturni turizam se ne mora prikazivati samo u pasivnoj formi koja kao npr. razgledavanje povijesnih lokaliteta, nekih muzeja ili gledanju predstava. Veliki broj turista danas zapravo puno više zanima i interesira kreativni turizam koji predstavlja neko sudjelovanje i interakciju u pojedinim kulturnim aktivnostima kao što su slikarstvo, fotografija, neki zanati i mnogi drugi (Geić, 2011).

Sami početak i razvitak kulturnog turizma nije toliko poznat. Ono što jedino znamo je da se postupno razvijao kroz stoljeća međutim da se njegova definicija i pojam nisu pojavili sve do osamdesetih godina prošlog stoljeća. Ono što se smatra pozitivnim u tom smislu i pogledu je da su se na taj način turisti mogli na slučajno upoznati sa nekim kulturnim segmentima i elementima određenog područja koje odluče posjetiti. Za takvu vrstu turista, kulturne turiste znamo već odavno, to se može zaključiti prema motivima turista koje su stvorili za putovanje i posjet neke određene destinacije. Nekada to nije bio samo slučaj motiva koji su bili potaknuti vjerom ili ratom već je motivacija bila pronađena željom za upoznavanjem nekih kulturnih destinacija koje su mogle pružati i više od toga. Takva putovanja su nažalost u to vrijeme mogli doživjeti i iskusiti samo bogatiji turisti, međutim zahvaljujući razvitku tehnologije početkom se pedesetih godina dvadesetog stoljeća prepoznao masovni turizam i njegov veliki razvoj. Na taj način ljudi su pronalazili više vremena i novaca za putovanje (Valčić, 2018).

Razvitkom tehnologije i ponašanjem samog čovjeka te način razmišljanja prije početka putovanja dovelo je do većeg poticanja društva na obrazovanje te se na taj način uspjelo više ulagati u znanost. Rezultat toga je da su putnici uspjeli sebi stvoriti neko obrazovanje i znanje te su tako njihovi motivi za putovanje u neku destinaciju postali inspiracija i rezultat učenja novih kultura određenih lokaliteta. Sve to postalo je rezultat koji se vodio željom spoznavanja

nekih novih informacija te aktivnije sudjelovanje u aktivnostima programa koje je nudila određena destinacija. No, mijenjanje turista kao takvih te njihovog načina životga i funkcioniranja te gledanje na destinaciju dovelo je do novog razmišljanja po proširenju i razvitku ponude kako bi turisti u destinaciju koju su odabrali došli s oduševljenjem. Time je došlo do pojave turista koji počinje biti sve zahtjevniji što bi značilo da se kulturnu program destinacije morao prilagoditi i oblikovati prema takvim tipovima turista. Kulturni turizam kroz sve to prozvan je među najstarijim oblicima turizma te je posebice zanimljiv turistima jer je spoj prošlosti i sadašnjosti određene destinacije (Jelinčić, 2008).

Kroz dugotrajniji razvoj, može se primijetiti da postoje neki pozitivni i negativni učinci kulturnog turizma koji na neki način mogu utjecaj na prostor u kojem je prepoznat. Dolaskom u neku destinaciju, turisti za sobom donose neke svoje određene tradicije, potrebe i želje na koje je navikao. No motivacija dolaska postaje da dođu i upoznaju neke nove koje se mogu uvelike ili malo razlikovati od njihovih (Golja, 2016).

Kada se govori o pozitivnim učincima razvoja kulturnog turizma može se zaključiti da uvelike svojim posjetiteljima pruža velike mogućnosti zaposlenja uz naravno poštivanje pravila samog održivog razvoja te korištenja svih nekih prednosti koje pruža samo gospodarstvo. Neki od pozitivnih učinaka kulturnog turizma su na početku sama promidžba kulturne baštine, zatim podizanje svijesti od pojedinom identitetu neke destinacije, zatim mogućnost obogaćenja i valorizacije turističke ponude destinacije, stvara se veći broj zaposlenih, isto tako stvara se bolji imidž destinacije te promjena u strukturi turista ili posjetitelja. Kako bi se mogla stvoriti neka svijest o kulturi kod domaćeg stanovništva pa tako i turista, važno je tu naglasiti koliko kulturamože postati bitaniji faktor svega toga, sve u svrhu boljeg imidža destinacije na turističkom tržištu (Rabotić, 2012).

Ono što se može vidjeti pa čak i doživjeti je da se zbog sve više ubrzanog razvoja turizma stvaraju masovne i velike gužve kako u samim gradovima tako i u prometu koji predstavlja sve veći problem, na plažama, u hotelima i restoranima te se time neprestano narušava i prekida mir već postojećih domaćih stanovnika određenih destinacija. To pogotovo dokazuju razni festivali, karnevali, manifestacije te druge vrste zabava koje ponajviše privlače veliki broj turista što može biti negativna posljedica i utjecaj na samu održivost kulturno umjetničke baštine i okoliša, lokalnu kulturu i tradiciju pojedine destinacije. Iz tog razloga potreban je konstantan razvitak održivog turizma kako bi se smanjili negativni učinci i posljedice razvoja kulturnog turizma. (Jelinčić, 2008).

5.2. Kulturno- turistička ponuda pojedinih destinacija

Japan se kao jedna poznata destinacija u svijetu prikazuje kao neka moderna pa tako i futuristička destinacija, destinacija budućnosti. Ono što Japan čini takvim su svjetlucavi neboderi i restorani koji su poznati po svjetskoj klasi i kvaliteti u kombinaciji s osvijetljenim ulicama i uvelike danas poznatom pop kulturom. Tijekom istraživanja japanske kulture i turizma, vrlo brzo postaje jasno i poznato da Japan kao svjetska destinacija sadrži veliki broj tradicija koje se danas mogu prepoznati kao kulturno turistički proizvodi koji pružaju mogućnost učenja o tradicionalnoj strani Japana. Danas turisti najčešće vole posjećivati destinacije koje u Japanu pretežito prevladavaju kulturno turističkom ponudom. Ovdje možemo kao primjer takve lokacije navesti četvrt Gion koja se smjestila između rijeke Kamo i svetišta Yasaka, ona je četvrt gejši u samom Kyotu. Ono što vješto karakterizira ovu četvrt su tradicionalne popločane ulice koje se protežu kroz cijelu četvrt a uključuju čak i restorane i trgovine. Ono što najviše privlači turiste te je možda i jedan od glavnih razloga njihovog dolaska je što mogu imati direktan susret s gejšama na ulici. Ova četvrt također je poznata po tome da privlači svoje posjetitelje zbog tradicionalnih drvenih trgovačkih kuća Machiya. Te su kuće sagrađene u uskim prolazima sa širinom od otprilike šest metara. Sama popularna Avenija Shijo, poznato je trgovačko područje s trgovinama koje privlači turiste zbog svoje ponude koja je bogata lokalnim autentičnim proizvodima kao što su slatkiši, domaći proizvodi i krastavci. Četvrt Gion je isto tako postaje poznat zbog održavanja jednog od najpoznatijih festivala pod nazivom Matsuri. Izvorna i najpoznatija svrha ovog japanskog kulturnog festivala Matsuri je zahvaliti se Bogu, direktna zahvala Bogu što je turistima zanimljivo i vrijedno posjeta. Poanta Matsuri festivala je zapravo vrsta utjehe, molitve te iskazivanje zahvalnosti prirodi. Sami koncept za razumijevanje ovog festivala je takozvani koncept „Hare“ i „Ke“. Kamakura je grad koji je smješten samo sat vremena od Tokija. Svoju prepoznatljivost odaje po svojoj povijesti koja je duga preko 10 000 godina. Kamakura je nekada vladala kao prva feudalna prijestolnica Japana, upravo iz tog razloga došlo je do širenje budizma što se može vidjeti po mnogim hramovima koje danas posjećuje veliki broj turista koji posjete grad. Jedan od najpoznatijih hramova u Kamakuri je Zen hram Hokuji, koji sadrži impresivne i zadivljujuće vrtove bambusa s preko 2000 tamnozelenih stabljika. Tamo se mogu pronaći i uske staze voda koje vode kroz bambus. One vode do lokacije u gradu gdje posjetitelji mogu popiti razne vrste čajeva i degustirati tradicionalne slatkiše, Kamakura je isto tako pretežno u svijetu prepoznatljiva po poznatom brončanom kipu Budi. Skulptura Bude visoka je čak preko 13 metara a teška je 95 tona. Ona se nalazi na otvorenom čak više od 500 godina. Povijesni grad

hramova, Nara poznata je po tome što je stoljećima samo središte bogate japanske kulture, dom je velikom broju povijesnih građevina koje posjetitelji dođu doživjeti uživo, uz koje se nalaze i neka važna nacionalna blaga i umjetnička djela japanske kulture. Pored velikog broja poznatih povijesnih ulica, Nara se isto tako može pohvaliti i značajnim brojem poznatih starih hramova. U samoj blizini Hirošime nedaleko uz samu obalu japanskog unutarnjeg mora Seto, nalazi se i Itsukushima. Itsukushima je maleni otok koji ima jako veliki značaj na japansku povijest, kulturu i baštinu.. Na samom otoku Itsukushimi nalazi se svjetski najvažnije šintoističko svetište tog dijela Japana. Iz tog razloga se otok naziva još i Miyajima, što dolazi od riječi *miya*, (hram), i *jima*, (otok). Velik broj građevina i predmeta koje se tamo čuvaju, japanska vlada je odlučila proglasiti nacionalnim blagom te ih posebno zaštititi. Šintoističko svetište Itsukushimi je 1996. godine čak i postalo uvršteno na UNESCO-ov popis svjetske baštine. Itsukushima je za šintoiste i stanovnike Japana pravo sveto mjesto. Na tom se otoku nalazi i sama planina Misen čiji je vrh smješten 530 metara nad morem, a poštuje se još od davnih vremena. Kao neki znak i dokaz poštovanja prema samim duhovima za koje se smatra da tamo prebivaju stotinama godina, bilo je od tolikog značaja da se nekada pristup otoku dozvoljavao samo svećenicima dok su drugi svoje poštovanje mogli iskazati samo gledajući izdaleka. Atsuta je svetište koje se nalazi u samom srcu grada Nagoye. Najvažnije svetište je Shinto svetište u Japanu koje godišnje može privući više od pet milijuna posjetitelja. Poznato je po dobro očuvanoj carskoj znamenitosti, "mačem za travu" ili kusanagi-no-tsurugi. Također je značajno i poznato svetište Hongu koje je okruženo zidinama za ogradu i riznicom s brojnim umjetničkim djelima, starim i modernim slikama, keramikom, nakitom i tradicionalnim maskama. Dvorac Nagoya izgrađen je 1612. godine pod zapovjedništvom ShogunIeyasu Tokugawa koji je u to vrijeme bio guverner. To je bio jedan od dvoraca koji su pronađeni još iz razdoblja nazvanim Edo. Taj dvorac se prostire na 48 metara visokoj kuli koja svoju prepoznatljivost odaje pa dvama dupinima zlatne boje. Dvorac je nažalost uništen tijekom Drugog svjetskog rata. Sadašnji dvorac je konkretna i vjerodostojna rekonstrukcija i prikaz autentičnog dvorca iz tog doba.

6. TURISTIČKI POKAZATELJI

Stavljanje turizma kao osnovnu strategiju razvoja Japana, bila je inicijativa vlade koja je gledala brojke noćenja za 2019. godinu kada je turizam Japana postigao čak 31,88 milijuna, što je za 2,2% više od 2018. godine kada je broj iznosio 31,19 milijuna. Izvješće o turizmu Japana

bilježilo je provedeno istraživanje koje se bavilo pitanjem aktivnosti koje planiraju i obavljaju strani turisti u Japanu, a to je pokazivalo da je 27,2% ispitanika zauzelo je prvo mjesto u aktivnosti "jedenja japanske hrane". Zatim 19% ispitanika reklo je "u prirodi", 13,3% "šoping", a "japansko iskustvo" Culture" i "Hot Springs" činili su 8,4% ispitanika. Na temelju ovih podataka mogu se izvući zaključci i da se aktivnosti turista u Japanu najčešće provode u hotelima koji pružaju uslugu Japanske hrane i sake gdje su okruženi prirodom daleko od grada i gužvi (Morishita, 2020).

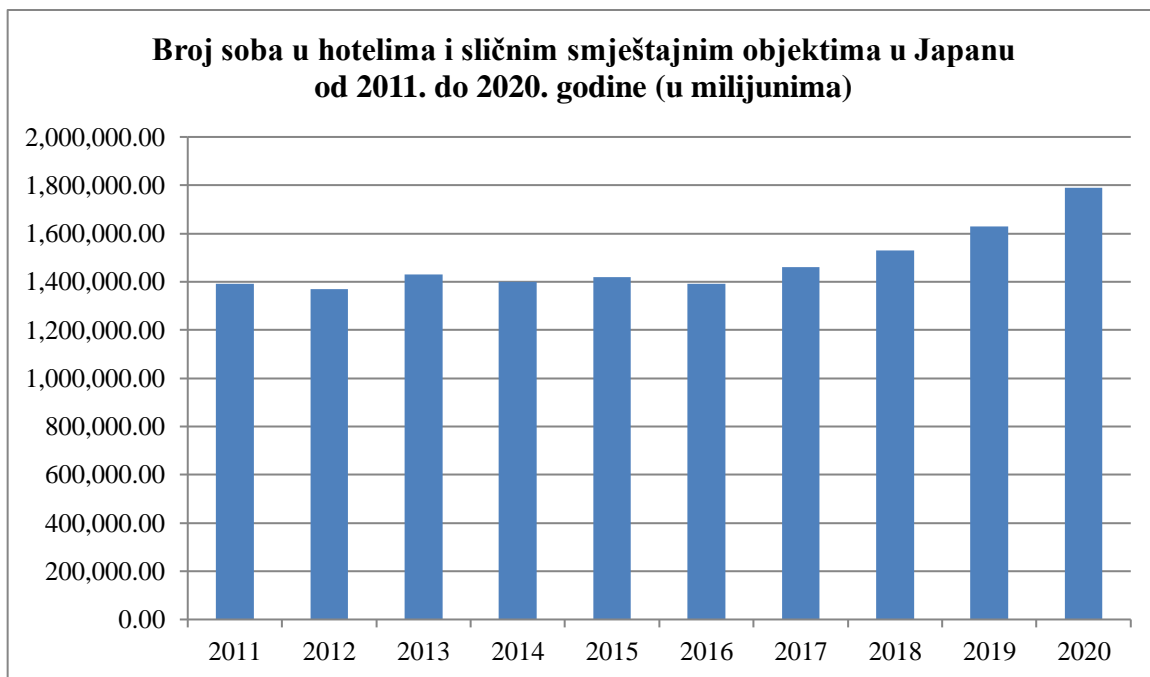
6.1. Oblici kapaciteta

Japan je zemlja u kojoj postoje dvije vrste smještaja, ona tradicionalnog oblika i ona moderna vrsta. Turizam je u Japanu svoj početak razvitka pronašao u hodočašću, trgovini, rekreaciji i politici države. Za neke potrebe sigurnosti i noćenja počela su se otvarati svratišta koja su se s vremenom razvila i pretvorila u današnji Ryokan. Ryokan je japanski stil hotela s mnogim tradicionalnim obilježjima kulturne baštine i tradicije Japana. Nakon razvijanja same politike otvaranja Ryokana uvedeni su i hoteli koji se danas prepoznaju o tome što su bili namijenjeni većinom stranim putnicima. Danas najveći broj noćenja u Japanu ostvaruje domaće stanovništvo pa su zbog toga hoteli postali prvi po ostvarenju najvećeg broja smještaja (Japan National Tourism Organization, 2020).

Japan nudi širok i velik raspon vrsta smještaja japanskog i zapadnjačkog stila, naravno uključujući i neke netradicionalne oblike kao što su hoteli kapsule i smještaj u samim hramovima. Najpoznatiji smještajni kapaciteti japanskog stila su Ryokan, Ryokan su tradicionalne gostionice sa sobama u japanskom stilu. Boravak u ryokanu najčešće uključuje večeru i doručak te se preporučuje svim putnicima jer pruža jedinstvenu priliku mogućnosti isprobavanja tradicionalnog japanskog načina života. Osim Ryokana, poznat je i smještaj Minshuku. Minshuku su jedna vrsta prenoćišta koja dolaze s doručkom u japanskom stilu. Najčešće su obiteljski vođeni te nude sobe koje su ukrašene japanskim stilom i često mogu uključivati jedan do dva obroka u cijenu. S druge strane, ovi smještajni kapaciteti koji su

zapadnjačkog stila prepoznati su kao poslovni hoteli koji nude neke male, jednostavne sobe s tradicionalnim slatkišima i pićima. Neki lanci poslovnih hotela, kao što su RouteInn, APA Hotel, Super Hotel i ToyokoInn, upravljaju velikim brojem hotela diljem cijelog Japana. Hosteli u Japanu nude smještaj i obroke na nekoj najnižoj cijeli na tržištu. Japan Youth Hostels koji je član Međunarodne federacije omladinskih hotela trenutno upravlja s više od 300 hotela diljem Japana. Pansioni su pak s druge strane usporedivi s minshuku, osim jedne činjenice da u ponudi imaju sobe u zapadnjačkom, a ne u japanskom stilu. Obično su smještene u planinskim odmaralištima ili na nekom selu. Airbnb i druge usluge iznajmljivanja za odmor vrlo su popularne u Japanu. U ponudi nude apartmane i sobe s tradicionalnim ili modernim interijerom, kao i neke obnovljene povijesne kuće.

Prema Izvještaju o turizmu (2021), 2019. godina imala je rekordnih 543,24 milijuna zabilježenih noćenja od kojih je 441,8 milijuna (81%) pripalo Japancima, odnosno domaćim turistima i stanovništvu, a 101,43 milijuna stranim turistima što je ujedno i dokaz kako su Japanci glavni oslonac svog japanskog hotelskog tržišta. Izvještaji vlade o turizmu u Japanu iz 2020. za 2019. godinu navode da su stope popunjenosti smještaja iznosile 79,4% za gradski hotel, 75,4% za poslovni hotel, 58,6% za resort hotel te svega 39,5% za ryokan. U 2021. godini popunjenost soba smještajnih kapaciteta u prefekturi Shimane u Japanu iznosila je 49,9 posto. Pandemija COVID-19 negativno je utjecala na turističku industriju u Japanu. Pandemija je posebno oštetila smještajne objekte u gradskim područjima. Uz Tokio, Osaka i Kyoto također su prijavili niske stope popunjenosti (Japan National Tourism Organization, 2020).

Graf 2. Broj soba u hotelima i sličnim smještajnim objektima u Japanu od 2011. do 2020. godine

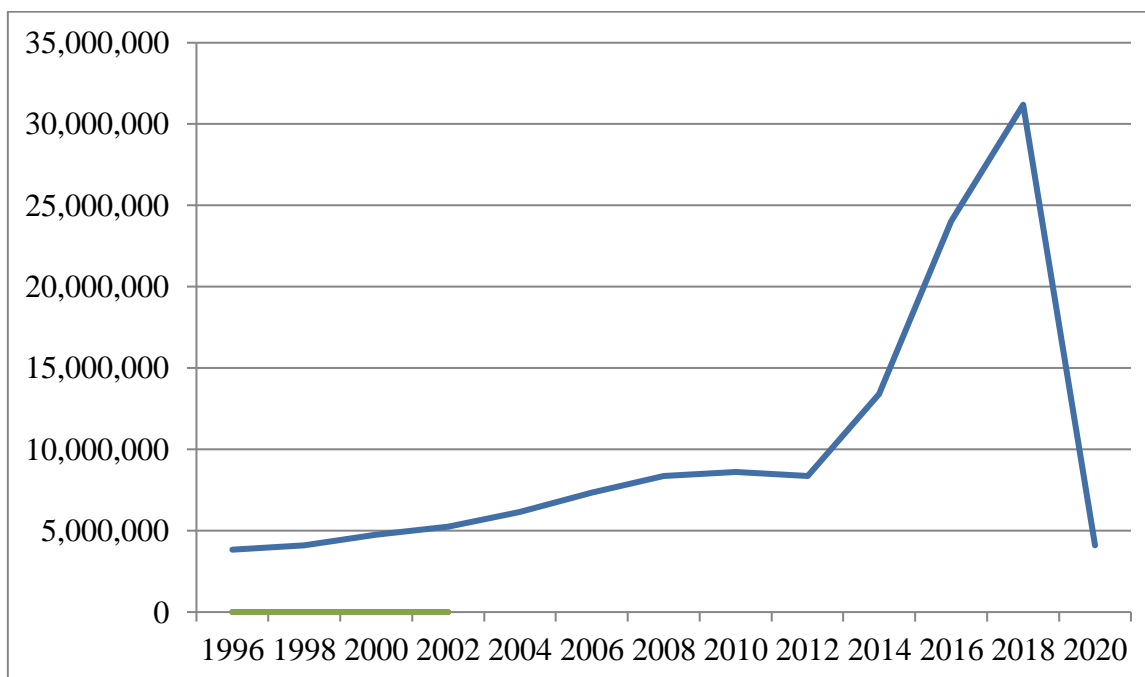
Izvor: (<https://www.statista.com/>, 2022)

Ovaj graf prikazuje pregled broja spavaćih soba u hotelima i ostalim smještajnim kapacitetima u Japanu u razdoblju od 2011. do 2020. godine. Iz priloženog možemo vidjeti da se broj turističkog smještaja od 2007. do 2022. godine postupno povećavao. U razdoblju od 2011. do 2017. godine brojke su bile vrlo blizu te su varirale, nagli porast možemo vidjeti od 2017. do 2020. godine kada broj doseže čak 1.79 milijuna noćenja (Statista, 2022).

6.2. Turistički dolasci i noćenja

Poznato je da su svi prirodni i povijesni resursi Japana osnovni faktori koji utječu na turistička putovanja Japana te da se na tim lokacijama najviše pružaju turističke usluge. Kao i svugdje u svijetu, pa tako i u Japanu važno je pratiti kretanja turista, boravak turista i njihove aktivnosti. Razvoj turizma u Japanu bazira se najviše na očuvanju prirodnih resursa koji na taj način omogućava i budućim generacijama te im garantira jednaku kvalitetu i uslugu. Statistika turističkog prometa Japana pozitivna je unazad zadnjih deset godina. Razlog tome su najviše povijesne migracije stanovništva. Veliki broj posjetitelja dolazi iz SAD-a i nekih razvijenih europskih zemalja kao što su Njemačka, Francuska i Velika Britanija. Japan je u 2020. godini

zabilježio oko 4 milijuna turista, čime se nalazi na 43. mjestu u svijetu. Očigledna je činjenica da veće zemlje redovito mogu postići bolje rezultate u usporedbi s brojem gostiju. Kada se uzme u obzir broj turista u odnos s brojem stanovnika Japana, Japan je u svijetu zauzeo 155. mjesto. U istočnoj Aziji zauzeo je 4. mjesto. U samom sektoru turizma Japan je uspio ostvariti oko 11,40 milijardi američkih dolara. Čak pet gradova u Japanu je među sto najpopularnijih svjetskih odredišta, što dokazuje njegovu kvalitetu i prepoznatljivost. U 2019. Tokio je uspio dosegnuti čak 16. mjesto s brojem od 10,44 milijuna turista. Prema podacima Euromonitora pobrojani su svi strani turisti koji su svojim dolaskom ostvarili barem jedno noćenje u Japanu.

Graf 1. Međunarodni broj dolazaka u razdoblju od 1996. do 2020. godine

Izvor: (<https://data.worldbank.org/>, 2022)

Prema prikazanom grafu možemo vidjeti statistiku koja prikazuje broj dolazaka u razdoblju od 1996. do 2020. godine. Prikazana je putanja koja u razdoblju od 1998. do 2008. godine pokazuje lagani rast posjetitelja nakon čega je slijedila lagani zastoj pa i blagi pad posjetitelja sve do 2012. godine. Sa početkom spomenute godine možemo uočiti veliki rast i razvoj samog turizma što je rezultiralo velikim brojem dolaska turista u razdoblju do 2019. godine. Jedan od razloga za to mogla bi biti pokušaji japanske vlade da promovira turizam i šire japansku kulturu, što je možda najbolje utjelovljeno u marketinškom izrazu "Cool Japan" koji je razvila japanska vlada. Vodike su se različite politike i dugoročni projekti kao što je "Projekt promicanja dolaznih putovanja" ili "Promicanje MICE hostinga i privlačenja", koji su osmišljeni su i doneseni kako bi se privukli međunarodni turisti i kako bi Japan postao turističko

središte. Vlada je na taj način i zbog toga počela znatno ulagati u turizam prije više od deset godina, jer je shvatila potencijal turizma koji može ojačati japansko gospodarstvo. Poboljšanje samih objekata i s smještajnih jedinica i infrastrukture kako bi se ispunila očekivanja turista bilo je popraćeno laganim ublažavanjem zahtjeva za izdavanje viza, što je tada rezultiralo povećanim dolaskom turista(Statista, 2022).

7. Zaključak

Cilj ovog završnog rada bio je istražiti turističko geografska obilježja Japana te prikazati bogatu kulturu kroz prikaz i objašnjenje razvoja kulturnog turizma Japana. Iako se smatra razvijenom turističkom zemljom, veliki broj turističkih resursa koje posjeduje Japan pokazuje na veliki i ogroman potencijal razvoja turizma u ovoj zemlji te mogućnost pretvaranja tih resursa u stvarne atrakcije. Turisti koji svoju motivaciju za putovanje pronalaze u prirodi i bogatoj kulturi, Japan je posebice regija koja upravo tim karakteristikama privlači i zadržava svoje posjetitelje. Japan, često zvan i Zemljom izlazećeg sunca, izuzetno je homogena nacija koja je uvijek bila na neki način izolirana i zatvorena od ostatka svijeta, koliko geografskim položajem toliko i nekim svojim vlastitim izborom. Širenjem globalizacije došlo je do otvaranja granica Japanu, a tim postupkom je postupno rasla i zainteresiranost za japansku kulturu zbog njezine velike samozatajnosti, jedinstvenosti i različitosti u odnosu na zapadni svijet. Sukladno tome, Japanci kao narod su često prikazani kao ponizni, marljivi, pristojni, samo disciplinirani, pravedni i mudri. Japan je jedna zemlja sa stvarno dugom i bogatom povijesti. Iz tog razloga je velik broj Japanaca izuzetno ponosna na svoju nacionalnost i zainteresirana za vlastitu kulturu, povijest i društvo. Kod njih je izuzetno je izražena potreba za konformizmom i skladom u društvenim situacijama. Prirodne ljepote su također neizostavan dio japanske tradicionalne kulture i baštine. Japanski vrtovi poznati su po svojoj jedinstvenosti, širokom rasponu biljaka, urednosti i značajnom spokoju koji pružaju. Flora i fauna Japana iznimno je bogata zahvaljujući upravo klimatskim uvjetima i ekološkoj svijesti stanovnika Japana. Simbol cvijeća i životinja njeguje se još od davnina. Jedan od možda najpoznatijih cvjetova Japana je „sakura”, to je jedan trešnjin cvijet koji simbolizira ljepotu u samoj prolaznosti. Biljne vrste također su važne i za kulinarstvo u Japanu koje je izuzetno rašireno i značajno. Japan također ima brojne autohtone vrste životinja koje se ne mogu pronaći nigdje drugdje u svijetu. Klima u Japanu općenito je smatrana znatno umjerenom, međutim kako se sama država prostire na većem potezu, velike razlike između klime na jugu i sjeveru uvelike su prisutne. Upravo iz razloga zato što je samo oko četvrtina površine Japana nastanjena te se u njemu skrivaju mnoge biljne i životinjske vrste koje se neće sresti nigdje drugdje u svijetu. Njegov vrlo zanimljiv reljef, vulkanska aktivnost, bogata tradicija i kultura, samo su neki od motiva i razloga koji interesiraju i dovode ljude diljem svijeta i navode potencijale turiste i posjetitelje na konačnu odluku o posjetu egzotičnom Japanu. Japan je država u kojoj najčešće prepoznajemo dvije vrste smještaja tradicionalna i moderna vrsta. Turizam je u Japanu započeo zbog hodočašća, trgovine, rekreacije i politike države. Radi neke potrebe sigurnosti i noćenja otvarana su svratišta koja su se s vremenom

pretvorila u današnji ryokan, odnosno poznati japanski stil hotela s nekim tradicionalnim obilježjima kulture Japana. Turisti koji posjećuju Japan mogu osobno iskusiti i doživjeti japansku kulturu koja im i nije toliko poznata, mogu upoznati i vidjeti drugu stranu Japana nakon moderne tehnologije i gradskoga života, kušati tradicionalnu japansku hranu i opustiti se kupajući u onsenu okruženi prirodom. Hipoteza postavljena na početku rada, zajedno sa ciljem i svrhom su ispunjeni i potvrđeni. Japan kao svjetska destinacija ima puno potencijala ali i ono najvažnije veliki broj resursa koji može utjecati na rast i razvoj kulturnog turizma u ovako prirodno i kulturno bogatoj destinaciji.

Japan, kao zemlja istočne Azije predstavlja neki iznimno izolirani svijet sa svojom jedinstvenom kulturom i pejzažom. Kao rijetko gdje na zemlji, u Japanu je raspon između modernog i tradicionalnog uspio kreirati jedan sklop koji se nije odrazio samo na poznatu tradicionalnu arhitekturu i umjetnost već i na stanovnike Japana i njihov duh.

LITERATURA

Knjige:

1. Boniface, B., Cooper, C., Cooper, R, 2005.: Worldwide destinations: the geography of travel and tourism, 4. izdanje, Routledge
2. Curić, Z., Glamuzina, N., Opačić, T., V., 2013.: Geografija turizma, regionalni pregled, LJEVAK, Zagreb, 162-166
3. Geić, S., 2011.: Menadžment selektivnih oblika turizma, Sveučilište u Splitu, Split, 55-62
4. Jelinčić D.A., 2008.: Abeceda kulturnog turizma, Meandar Media, Zagreb 80-89
5. Mrnjauš K., 2018.: : Kultura vrijednosti i odgoj u Japanu, Rijeka, Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet, 15-20
6. Rabotić B., 2012.: Selektivni oblici turizma, Visoka turistička škola strukovnih studija, Beograd, 88-91
7. Valčić M., 2018.: Turizam i Kultura, URIHO, Zagreb, 303-305
8. World Book 2009.: The World Book Encyclopedia; A,1, Scott Fetzer Company, Chicago, 44-49

Internetski izvori:

1. Encyclopedia Britannica, Cultural life: <https://www.britannica.com/place/Japan>, : 5.7.2022.
2. Government of Japan, National Parks: <https://www.env.go.jp/en/nature/nps/park/>, 2.9.2022.
3. Hida Takayama Official Travel Guide: <https://www.hida.jp/>, 7.7.2022.
4. Japan National Tourism Organization: <https://www.jnto.go.jp/>: 5.7.2022.
5. Japan Travel Guide and Japanese Culture: <https://www.kanpai-japan.com/japan-lifestyle/setsubun>: 5.7.2022.
6. Kyoto City Official Travel Guide: <https://kyoto.travel/en/>, 7.7.2022.
7. Mori Art Museum: <https://www.mori.art.museum/en/>: 5.7.2022.
8. National Parks of Japan: <https://www.japan.travel/national-parks/>: 5.7.2022.
9. Natural Museum of Nature and Science: <https://www.kahaku.go.jp/english/>, 2.9.2022.
10. Onsen Hot Springs: <https://www.onsen.co.nz/>, 7.7.2022.

11. Official Nara Travel Guide: <https://www.visitnara.jp/>: 5.7.2022.
12. Statista, Number of rooms in hotels and similar accommodation establishments in Japan from 2011 to 2020: <https://www.statista.com/statistics/1006324/japan-number-room-hotel-lodging-establishment/> 2.9.2022.
13. The Official Travel Guide of Tokyo: <https://www.gotokyo.org/en/index.html>: 5.7.2022.
14. Tokyo National Museum: <https://www.tnm.jp>: 5.7.2022.
15. WBO, International Tourism, number of Arrivals in Japan from 1996.-2020.: <https://data.worldbank.org/>, 2.9.2022.

POPIS PRILOGA

POPIS SLIKA

Slika 1. Geografski položaj Japana

Izvor: <https://enciklopedija.hr>, 5.7.2022.

Slika 2. Nacionalni park Nikko

Izvor: : <https://www.japan.travel/national-parks/>, 5.7.2022.

Slika 3. Nacionalni park Towada-Hachimantai

Izvor: <https://www.japan.travel/national-parks/>, 5.7.2022.

Slika 4. Rijeka Shinano

Izvor: <https://enciklopedija.hr/>, 5.7.2022.

Slika 5. Rijeka Kitakami

Izvor: : <https://enciklopedija.hr/>, 5.7.2022.

Slika 6. Sveta planina Fuji

Izvor: <https://enciklopedija.hr/>, 5.7.2022.

Slika 7. Nacionalni muzej Tokyo

Izvor: <https://www.tnm.jp/>, 5.7.2022.

Slika 8. Muzej umjetnosti Mori

Izvor: <https://www.mori.art.museum/en/>, 5.7.2022.

Slika 9. Setsubun Japan

Izvor: <https://www.kanpai-japan.com/japan-lifestyle/setsubun>, 5.7.2022.

Slika 10. Grad Tokyo

Izvor: <https://www.gotokyo.org/en/index.html>, 5.7.2022.

POPIS TABLICA

Tablica 1. Prosječne temperature glavnog grada Tokya po mjesecima (1991.-2020.)

Izvor: <https://www.climatestravel.com/>, 29.8.2022.

Tablica 2. Prosječna količina padalina u Tokyu po mjesecima

Izvor: <https://www.climatestravel.com/>, 29.8.2022.

POPIS GRAFOVA

Graf 1. Međunarodni broj dolazaka u razdoblju od 1996. do 2020. godine

Izvor: <https://data.worldbank.org/>, 29.8.2022.

Graf 2. Broj soba u hotelima i sličnim smještajnim objektima u Japanu od 2011. do 2020. godine

Izvor: <https://www.statista.com/statistics/1006324/japan-number-room-hotel-lodging-establishment/>, 29.8.2022.

SAŽETAK

Ovaj rad se bavi proučavanjem i analiziranjem turističko – geografskih obilježja atrakcijske osnove i kulturnim turizmom Japana. Japan je otočna država koja se nalazi uz istočnu obalu Azije. Sastoji se od velikog niza otoka u smjeru sjeveroistok-jugozapad koji se proteže zapadnim dijelom Tihog oceana. Gotovo cijelu kopnenu površinu zauzimaju poznata četiri glavna otoka zemlje od sjevera prema jugu, a to su Hokkaido, Honshu, Shikoku i Kyushu. Prirodne atrakcije kao što su more, klima, reljef, biljni i životinjski svijet utječu na razvoj turističke ponude. Društvene atrakcije kao što su kulturni i povijesni spomenici, muzeji, gastronomija i događaji također su veliki dio turizma u Japanu. S povećanjem broja posjetitelja, Japan je svjedočio porastu turizma, kako na poznatim tako i na manje poznatim mjestima. To je stvorilo veću pozornost prema različitim aspektima japanske kulture, baštine i društva. Kulturni turizam pruža velike mogućnosti za učenje o načinu života koji drugi ljudi u svijetu žive, o njihovom društvu i njihovoj tradiciji i kulturi.

Ključne riječi: Japan, turistička obilježja, geografska obilježja, atrakcijska osnova, prirodne atraktivnosti, antropogene atraktivnosti, kulturni turizam.

SUMMARY

This paper deals with the study and analysis of the touristic, geographical features and cultural tourism of Japan. Japan is an island country lying off the east coast of Asia. It consists of a great string of islands in a northeast-southwest arc that stretches through the western Pacific Ocean. Nearly the entire land area is taken up by the country's well-known four main islands; from north to south these are Hokkaido, Honshu, Shikoku, and Kyushu. Natural attractions such as sea, climate, relief, flora and fauna influence the development of tourism. Social attractions such as cultural and historical monuments, museums, gastronomy and events are also a big part of tourism in Japan. Japan has witnessed an increase in tourism, with rising visitor numbers to both established destinations and lesser-known sites. This has generated greater attention towards various aspects of Japanese culture, heritage and society. Cultural tourism provides endless opportunities to learn about the way other people live, about their society and their traditions.

Keywords: Japan, tourism features, geographical features, attraction base, natural attractions, anthropogenic attractions, cultural tourism.